

KADA JE HRISTOS STVARAO KONFLIKT MOŽE LI KONFLIKT BITI KORISTAN?

DRAGAN KRŠIĆ

Beograd, 2008.

Elektronsku verziju knjige
“Kada je Hristos stvarao konflikt” (u PDF formatu)
učinili smo besplatno dostupnom na Internetu,
za ličnu (nekomercijalnu) upotrebu.

Ukoliko želite da nabavite ovu knjigu
u štampanom obliku,
poručite je telefonom, na broj 062-200-046

Sadržaj

<i>Predgovor</i>	5
<i>Adekvatne reakcije</i>	9
<i>Stvaranje „nezgodnih“ situacija</i>	11
<i>„Hleba i igara“</i>	16
<i>Kako neko može biti hleb sa neba?</i>	19
<i>Da li nas dovodi Otac ili dolazimo sami?</i>	21
<i>Ne ožalošćavajte Duha</i>	26
<i>Teško svarljiv hleb života</i>	29
<i>Ko je za čašu krvi?</i>	31
<i>Ovo je tvrda beseda</i>	34
<i>Pobeda Duhom, a ne telom</i>	35
<i>I apostoli na probi</i>	39
<i>Problem nepoznavanja sebe</i>	41
<i>Tajne skrivenih odaja naše duše</i>	43
<i>Izgubi, da bi dobio</i>	47
<i>Predočavanje problema</i>	50
<i>Otvrdlo srce</i>	54
<i>Uzrok svih uzroka</i>	57
<i>Stvoreni da činimo dobro</i>	64
<i>Terapija za opaku bolest</i>	65
<i>„Sledbenici“ koji menjaju merila</i>	67
<i>Prednost kvaliteta u odnosu na kvantitet</i>	76
<i>Kako slikamo Hrista?</i>	77
<i>Živeti širom otvorenih očiju</i>	80
<i>Svrhoviti konflikt</i>	84

Predgovor

Postoje teme o kojima nije jednostavno govoriti, teme koje se smatraju završenim i uobličenim, o kojima nema ništa novo ili posebno da se kaže. Po pravilu, takve ideje i predstave su duboko ukorenjene u poimanje sveta prosečnog čoveka i gotovo se bezrezervno prihvataju. Postavljanje pitanja o njihovoj verodostojnosti smatra se neumesnim, ili čak skandalom, a oni koji ih postavljaju doživljavaju se kao oni koji remete dobro utvrđeni društveni poredak, ili čak kao varalice koje zavode naivne i nenaučene.

Ake ne u potpunosti, to bi, bar donekle, moglo da se kaže i za temu koja je pred vama. Izjava da je Gospod Isus Hristos *namerno* stvarao konflikte će, u najmanju ruku, izazvati podozrenje kod većine hrišćana. Sumnjičavost neće biti zasnovana samo na racionalnom sagledavanju Hristove ličnosti, nego i na izgrađenim, i eventualno povređenim verskim osećanjima.

Zanimljiva je pojava da što je čovek ubeđeniji u neki životni ili religijski stav manje ga proverava, iako on utiče na gotovo sve ostale stavove koje izgrađuje ili usvaja. Međutim, što ga manje podvrgava ispitivanju, manje je u mogućnosti da ga objasni ili odbrani pod pritiskom protivarugumenata.

Kada je Hristos stvarao konflikt

Sukob mišljenja oštri um i razotkriva koliko su naši stavovi dobri ili loši, čvrsti ili klimavi. Čak i suočavanje sa pogrešnim argumentima može doprineti učvršćivanju ispravnih stavova. Suočavanje stavova je naraočito značajno za religiju, jer u njoj postoji nepregledna šuma različitih sistema, tumačenja, mišljenja i ideja. Određeni izbor se često čini gotovo potpuno nekritički, na osnovu toga šta nam se najviše sviđa ili nam najviše prija ili nam najviše odgovara. Ovim se u određenoj meri bavi i ova knjiga.

Pored toga, knjiga je napisana i da bi doprinela približavanju Biblije čoveku i čoveka Bibliji. Nijedna knjiga u ljudskoj istoriji nije ostvarila toliki uticaj kao ona. Ugrađena je u temelje civilizacije i kulture kakvu poznajemo. Neki su je prihvatali, neki osporavali. Donosila je slogu ili sukobe, a retko ravnodušnost.

Ali njena veličina nije samo u njenom nemerljivom globalnom uticaju na svet. Daleko veći uticaj je ostvarila, i još uvek ostvaruje, na pojedinačne ljudske živote. Mnogima je bila inspiracija, mnogima je donela mir, mnoge živote je promenila, mnoge karaktere oplemenila... mnogima je bila trn u oku.

Kada je Hristos stvarao konflikt

U vekovima koji su za nama bilo je onih koji su za fragmente ove knjige rizikovali svoj život i živote članova svojih porodica. Njeni tekstovi su smatrani neprocenjivim blagom. Danas se, međutim, situacija umnogome promenila. Biblija se može naći gotovo u svakoj prodavnici knjiga, čak je prisutna u mnogim domovima. Vremena, pak, za nju imamo veoma malo. Zatrpani smo drugim informacijama, drugim poslovima, drugim preokupacijama. Ako ništa drugo, osnovno poznavanje njegnog sadržaja je stvar opšte kulture i obrazovanja.

Naravno, zajedno sa Biblijom zastupljene će biti i teme koje su sadržane u njoj. Neizbežno ćemo dolaziti u dodir sa temama vezanim za Hristovo jevandjelje, koje se razvijaju paralelno sa glavnom temom, kada je to potrebno za stvaranje šire perspektive.

Dobar uvod u štivo koje ćete čitati bi mogla da bude jedna od „neugodnih“ Hristovih izjava: „*Ne mislite da sam ja došao da donesem mir na zemlju; nisam došao da donesem mir nego mač. Jer sam došao da rastavim čoveka od oca njegovog i kćer od matere njene i snahu od svekrve njene: i neprijatelji čoveku postaće domašnji njegovi.*“ (Mat. 10:34-36).

Kada je Hristos stvarao konflikt

Šta bi ovakvi i njima slični tekstovi trebalo da znače? I, kako se to uklapa u široko rasprostranjeno mišljenje o Hristu? Pa ...

autor

Kada je Hristos stvarao konflikt

Adekvatne reakcije

Kada se pomene Isusovo ime, kakva slika se stvori u vašem umu? Da li je bio energičan ili mlak? Kakav je bio njegov odnos prema ljudima koje je sretao? Kakve su bile njegove reči? Koliko su ga razumeli?

Verovatno ćemo se lako složiti da nečija slika o tome kakav je Hristos ne mora da bude tačna. Ali ko je taj koji nema pravu sliku o Hristu? Ne znam, ali to sigurno nisam ja, zar ne?

Hristos se ljudima često predstavlja kao osoba koja je tako jednostavno govorila da je baš uvek i baš svako savršeno mogao razumeti, kao osoba koja nikada nije povisila glas, koja je uvek bila blaga i imala samo reči utehe i podrške. Iako bismo, za većinu slučajeva, mogli da kažemo da je ovo istina, da li je to *baš uvek* bilo tako? Da li je Hristos ikada pričao tako da neki slušaoci ne mogu da prate ili dobro razumeju njegove misli? Da li je ikada ukoravao, bio strog ili stvarao napetu situaciju? Odsustvo ovakvog ponašanja značilo bi nemogućnost adekvatnog reagovanja u životnim situacijama – nemogućnost da se neko uputi i pouči, nemogućnost da mu se stavi do znanja da su njegovi postupci pogrešni.

Kada je Hristos stvarao konflikt

Zamislite roditelja koji je uvek blag, nasmejan i uvek ugađa detetu. Kakvo bi to bilo kada odraste, bez ijednih batina, bez ijednog ukora, bez ijednog oštrog pogleda? Najblaže posledice ovakvog vaspitanja bile bi poteškoće u komunikaciji sa drugima. Pogrešne reakcije roditelja na loše postupke deteta davale bi pogrešne poruke, pa dete ne bi shvatilo da su ti postupci loši. Da ne govorimo o potencijalno po zdravlje i život opasnim situacijama, koje nedovoljno razvijen dečiji um još uvek ne može da prepozna. Osmeh i ozareno lice bi, u takvoj situaciji, govorili detetu: „Samo napred! To je dobro raditi.”

Iako rekacije na loše postupke mogu biti neprijatne za dete, one su detetu preko potrebne da bi shvatilo da su njegovi postupci loši, da ih drugi ne odobravaju i da takvim ponašanjem stvara jaz između sebe i drugih ljudi. Isto je i nama potrebno u odnosu sa Bogom. Da li bi, onda, bilo čudno ako takav model ponašanja prepoznamo kod Hrista? U stvari, čudno bi bilo da takvih situacija nema.

Iako će biti reči o situacijama koje su bile neprijatne ljudima, *nije cilj* da se pokaže da je to pravo Hristovo lice, već da je *i to* deo Hristovog odnosa prema ljudima i da su te

Kada je Hristos stvarao konflikt

situacije sastavni deo života i potrebe da se stvari razumeju na pravilan način.

Stvaranje „nezgodnih“ situacija

U mnogim situacijama izgledalo je kao da Hristos traži sukob ili izaziva neprijatnosti.

Prilikom susreta u banji Vitezdi sa čovekom koji je bio bolestan trideset i osam godina, nakon što ga je iseclio, Hristos mu kaže: „*Ustani, uzmi odar svoj i hodi.*“ (Jovan 5:8). U nastavku čitamo: „*I odmah ozdravi čovek, i uzevši odar svoj hođaše. A taj dan beše subota. Tada govorahu Jevreji onome što ozdravi: Danas je subota i ne valja ti odra nositi. A on im odgovori: Koji me isceli on mi reče: Uzmi odar svoj i hodi. ... I zato gonjahu Jevreji Isusa, i gledahu da Ga ubiju, jer činjaše to u subotu.*“ (Jovan 5:9-11, 16).

Isus je ceo svoj život proveo sa ovim ljudima, rodio se i odrastao u tom narodu, i dobro je znao kako razmišljaju i kako će reagovati. Zašto je onda ovom čoveku rekao da uzme svoj odar, iako mu više nije bio potreban? Zašto je izazvao sukob do kojeg nije moralo da dođe?

„Ali odmah u polovini praznika iziđe Isus u crkvu i učaše. I divljahu se Jevreji govoreći: Kako ovaj zna knjige, a nije se učio? Tada

Kada je Hristos stvarao konflikt

im odgovori Isus i reče: Moja nauka nije moja, nego Onog koji me je poslao. Ko hoće Njegovu volju tvoriti, razumeće je li ova nauka od Boga ili ja sam od sebe govorim. Koji govorи sam od sebe, slavu svoju traži; a ko traži slavu onog koji ga je poslao, on je istinit i u njemu nema nepravde. Ne dade li Mojsije vama zakon i niko od vas ne živi po zakonу? Zašto tražite da me ubijete?" (Jovan 7:14-19).

Čemu ove dve poslednje rečenice? Taman su počeli da mu se dive. Zašto tu situaciju nije iskoristio da ih još više pridobije na svoju stranu? Bez obzira da li su njegove reči bile istinite, nije li logična reakcija prisutnih: „*Odgovori narod i reče: Je li đavo u tebi? Ko traži da te ubije?*” (Jovan 7:20).

Slično se desilo i u Nazaretu: „*I dođe u Nazaret gde beše odrastao, i uđe po običaju svom u dan subotni u zbornicu, i ustade da čita. I daše Mu knjigu proroka Isajе, i otvorivši knjigu nađe mesto gde beše napisano: Duh je Gospodnji na meni; zato me pomaza da javim jevanđelje siromasima; posla me da iscelim skrušene u srcu; da propovedim zarobljenima da će se otpustiti, i slepima da će progledati; da otpustim sužnje; i da propovedam prijatnu godinu Gospodnju. I zatvorivši knjigu dade sluzi, pa sede: i svi u zbornici gledahu na Nj. I poče im govoriti: Danas se izvrši ovo pismo u*

Kada je Hristos stvarao konflikt

ušima vašim. I svi Mu svedočahu, i divljahu se rečima blagodati koje izlažahu iz usta Njegovih, i govorahu: Nije li ovo sin Josifov? I reče im: Vi čete meni bez sumnje kazati ovu priču: Lekaru! Izleći se sam; šta smo čuli da si činio u Kapernaumu učini i ovde na svojoj postojbini. Reče pak: Zaista vam kažem: nikakav prorok nije mio na svojoj postojbini. A zaista vam kažem: Mnoge udovice behu u Izrailju u vreme Ilijino kad se nebo zatvori tri godine i šest meseci i bi velika glad po svoj zemlji; i ni k jednoj od njih ne bi poslan Ilija do u Sareptu sidonsku k ženi udovici. I mnogi behu gubavi u Izrailju za proroka Jelisija; i nijedan se od njih ne očisti do Neemana Sirijanina. I svi se u zbornici napuniše gneva kad čuše ovo. I ustavši isteraše Ga napolje iz grada, i odvedoše Ga navrh gore где беће njihov grad sazidan да би Ga bacili odozgo.” (Luka 4:16-29).

Tek što su počeli da se dive njegovim rečima, on ih je zasuo serijom neprijatnih tvrdnji. Ovoga puta su stvarno želeli da ga ubiju i pokušali to i da ostvare. Zašto je Hristos jednu po njega pozitivnu situaciju doveo do tolike zategnutosti da su ljudi kojima se obraćao pokušali da ga liše života?

I sledeći slučaj je veoma upečatljiv: „*Kad ovo govoraše, mnogi Ga verovaše. Tada Isus*

Kada je Hristos stvarao konflikt

govoraše onim Jevrejima koji Mu verovaše:

Ako vi ostanete na mojoj besedi, zaista ćete biti učenici moji, i poznaćete istinu, i istina će vas izbaviti. Odgovoriše i rekoše Mu: Mi smo seme Avraamovo, i nikome nismo robovali nikad; kako ti govoriš da ćemo se izbaviti? Isus im odgovori: Zaista, zaista vam kažem da je svaki koji čini greh rob grehu. A rob ne ostaje u kući vavek, sin ostaje vavek. Ako vas, dakle, Sin izbavi, zaista ćete biti izbavljeni. Znam da ste seme Avraamovo; ali gledate da me ubijete, jer moja beseda ne može u vas da stane. Ja govorim šta videh od Oca svog; i vi tako činite šta videste od oca svog. Odgovoriše i rekoše Mu: Otac je naš Avraam. Isus im reče: Kad biste vi bili deca Avraamova, činili biste dela Avraamova. A sad gledate mene da ubijete, čoveka koji vam istinu kazah koju čuh od Boga: Tako Avraam nije činio. Vi činite dela oca svog. Tada Mu rekoše: Mi nismo rođeni od kurvarstva: jednog Oca imamo, Boga. A Isus im reče: Kad bi Bog bio vaš Otac, ljubili biste mene; jer ja od Boga iziđoh i dodoh; jer ne dodoh sam od sebe, nego me On posla. Zašto ne razumete govor moj? Jer ne možete reći moje da slušate. Vaš je otac đavo; i slasti oca svog hoćete da činite: on je krvnik ljudski od početka, i ne стоји на истини; jer nema istine u njemu; kad govorи laž, svoje govorи: jer je laža i otac laži. **A meni ne verujete, jer ja istinu**

Kada je Hristos stvarao konflikt

govorim. Koji me od vas kori za greh? Ako li istinu govorim, zašto mi vi ne verujete?" (Jovan 8:30-46).

Jevreje, koji su mu u početku verovali, doveo je dotle da im u jednom trenutku kaže da mu ne veruju i da je njihov otac Đavo. Zar ne bi svako ko poučava ljude bio srećan da njegove reči budu prihvaćene, da ljudi veruju onome o čemu govori? Zašto je Isus početnu situaciju poverenja doveo do njene suprotnosti?

Hristove reči nisu razumevali (videti na primer: Jovan 7:33-36; 8:21-25); njegove priče im nisu bile jasne; ženu Hananejku u svom njenom jadu, pošto je prvo ignorisao, nazvao je psom (Matej 15:21-26); književnike i fariseje – koji su bili religiozne vođe naroda – nazvao je licemerima, slepim budalama i zmijama, porodom aspidinim (Matej 23:13-33); za one koji su tražili znak njegovog mesijanstva je rekao da su rod zli i preljubotvorni (Matej 12:38-40).

Koja je svrha ovakvih postupaka? Da li su mukotrpno građene pozicije srušene trenutnim hirom? Kada bismo posmatrali samo ovakve slučajeve mogli bismo da zaključimo da je Hristos bio zajedljiv ili ciničan, ili da je voleo da provocira. Međutim, ako pogledamo celokupno Hristovo delo, ideale koje je

Kada je Hristos stvarao konflikt

uzdizao, reči koje je koristio, svakodnevnu brigu za ljude, kao i to da je svojim idealima bio veran do same smrti, teško da bi prethodna pretpostavka imala smisla. Kako onda razumeti ovakve njegove postupke?

„Hleba i igara”

Jedan, možda čak i najbolji, primer ovakvog Hristovog ponašanja zapisan je u šestom poglavlju Jovanovog jevanđelja, i to onaj deo koji se odnosi na njegove izjave o hlebu života, mada je i prethodni deo poglavљa važan, jer pomaže da razumemo u kojim okolnostima se sve desilo.

Neposredno pred praznik Pashe, mnoštvo ljudi je sledilo Hrista i njegove učenike (Jovan 6:1-4). Pošto je to video, Hristos je upitao jednog od svojih učenika kako će nahraniti tolike ljude (Jovan 6:5). Bilo je oko 5.000 ljudi (Jovan 6:10), a oni su imali samo pet ječmenih hlebova i dve ribe. „Ali šta je to na toliki svet!” (Jovan 6:9). Međutim, ne samo da je Hristos time nahranio ovo veliko mnoštvo, nego je i preostalo 12 kotarica punih hleba (Jovan 6:10-13).

„A ljudi videvši čudo koje učini Isus govorahu: Ovo je zaista onaj prorok koji treba da dođe na svet. A kad razume Isus da hoće da

Kada je Hristos stvarao konflikt

dođu da Ga uhvate i da Ga učine carem, otide opet u goru sam." (Jovan 6:14, 15). Ko ne bi poželeo jedanog ovakavog vladara, koji stvara hranu praktično ni iz čega? Ali, Hristova reakcija je, naizgled, bila neobična. Kada je uvideo šta ljudi žele, on se osamio.

Sutradan je narod otišao da traži Isusa (Jovan 6:22-24). „*I našavši Ga preko mora rekoše Mu: Ravi! Kad si došao ovamo?*” (Jovan 6:25). Ovde počinje naša priča.

*„Isus im odgovori i reče: Zaista, zaista vam kažem: **ne tražite me što čudesu videste, nego što jedoste hleba i nasitiste se.** Staraјte se ne za jelo koje prolazi, nego za jelo koje ostaje za večni život, koje će vam dati Sin čovečiji, jer ovog potvrди Otac Bog.”* (Jovan 6:26, 27). Opet izgleda da je Hristos, ničim izazvan, stvorio neprijatnu situaciju. Sve ono što se dalje dešavalo zasnovano je na ovoj Hristovoj tvrdnji i ona je prelomna tačka oko koje se ovaj događaj odvija.

Ovi ljudi su prethodnog dana hteli da ga zacare. Da je njegov jedini cilj bio da ga prihvate, šta bi više mogao poželeti? Iako je to prihvatanje bilo od izuzetne važnosti za njegovu misiju, izgleda da mu je nešto bilo još bitnije.

Sama Hristova tvrdnja da su došli da ga traže ne zbog čuda koja su videli, već zbog

Kada je Hristos stvarao konflikt

hleba koji su jeli veoma je zanimljiva. Samo dan pre toga „za Njim iđaše mnoštvo naroda, jer viđahu čudesa Njegova koja činjaše na bolesnicima” (Jovan 6:2). Koliko samo vernika u početku oduševljeno dolazi Hristu, da bi se to oduševljenje tokom vremena izgubilo u brigama svakodnevnog života. Koliko je samo ljudi započelo religiozni život sa snažnom odlukom da čine dobro, ulože sebe i ostanu odani svojim ubeđenjima, da bi se to završilo traženjem ličnih interesa i ostvarivanjem lagodnog života i koristi u datom religijskom sistemu.

I naravno, kako to često biva, Hristovi sagovornici nisu se složili sa rečima kritike, kao što se ne slaže i većina onih kojima se predoči da su izneverili ideale svoje vere za kojima su nekada krenuli. Ovo su izrazili traženjem znaka: „A oni Mu rekoše: Kakav dakle ti pokazuješ znak da vidimo i da verujemo? Šta radiš ti?” (Jovan 6:30). Prethodnog dana, kada su bili nahranjeni, nisu tražili znak, nego su odmah hteli da ga zacare. Sada, pošto su dovedene u pitanje njihove pobude, malo drugačije razmišljaju, a drugačije se i ponašaju.

Ova prevrtljivost je često nesvesna. Većina ljudi bi reagovala na sličan način. Kada je napadnut, čovek se po inerciji brani, bez obzira da li je u pravu ili ne. Jasno je da je dobro

Kada je Hristos stvarao konflikt

proveriti da li je nešto istina pre nego što to prihvatimo i ugradimo u svoj život. Postavlja se pitanje zašto ovi ljudi *ranije* nisu razmatrali da li je Isus Mesija. Ako su, pak, to uradili i imali dovoljno osnova da prihvate Isusa kao Mesiju „koji treba da dođe na svet” (Jovan 6:14), zašto se sada bune protiv njegovih reči tražeći znak njegovog mesijanstva?

Kada su dobili hleba, praktično ni iz čega, prijalo im je. Kada su bili ukorenii, osećali su se neprijatno. Oba osećaja su autentična i predstavljaju adekvatan odgovor na realnu situaciju. Međutim, nema smisla na osnovu trenutnog osećaja graditi sliku o realnosti, jer je jasno da Isus ne može u isto vreme da bude Mesija i da ne bude Mesija. Ili Isusa treba prihvati odmah ili još treba provjeravati da li ga Bog šalje. Odbacivanje ili prihvatanje nečega samo na osnovu toga da li nam je to trenutno priyatno ili neprijatno je razmaženost. Stvaranje stavova na osnovu osećaja neminovno, pre ili kasnije, vodi u zabludu!

Kako neko može biti hleb sa neba?

„Očevi naši jedoše manu u pustinji, kao što je napisano: Hleb s neba dade im da jedu. Tada im reče Isus: Zaista, zaista vam kažem: Mojsije ne dade vama hleb s neba, nego vam Otac moj

Kada je Hristos stvarao konflikt

daje hleb istiniti s neba; jer je hleb Božiji onaj koji silazi s neba i daje život svetu. Tada Mu rekoše: Gospode! Daj nam svagda taj hleb.” (Jovan 6:31-34).

Ovi ljudi koji su tražili znak (i time rekli da nisu uvereni ko je on) još uvek ne shvataju šta Isus pokušava da im kaže. Sa druge strane, čim su čuli za hleb koji daje život svetu odmah su ga zatražili za sebe. Opet razmišljanje pod uticajem trenutnih osećanja!

„A Isus im reče: Ja sam hleb života: Koji meni dolazi neće ogladneti, i koji mene veruje neće nikad ožedneti. Nego vam kazah da me i vide- ste i ne verujete. Sve što meni daje Otac k meni će doći; i koji dolazi k meni neću ga isterati napolje. Jer siđoh s neba ne da činim volju svoju, nego volju Oca koji me posla. A ovo je volja Oca koji me posla da od onog što mi dade ništa ne izgubim, nego da ga vaskrsnem u poslednji dan. A ovo je volja Onog koji me posla da svaki koji vidi Sina i veruje Ga ima život večni; i ja ću ga vaskrsnuti u poslednji dan. Tada vikahu Jevreji na Njega što reče: Ja sam hleb koji siđe s neba. I govorahu: Nije li ovo Isus, sin Josifov, kome mi znamo oca i mater? Kako dakle on govori: Ja siđoh s neba?” (Jovan 6:35-42).

Kao da situacija nije bila već dovoljno zategnuta, a Hristos ubacuje novu „kosku”. On tvrdi da je došao sa neba, a ovde prisutni ljudi

Kada je Hristos stvarao konflikt

znaju porodicu u kojoj se rodio i u kojoj je odrastao. Ovo je izazvalo priličnu konfuziju u njihovim glavama. Nije ni čudo.

I, naravno, baveći se pitanjem kako je to on sa neba, propustili su suštinu o kojoj Isus govori. Zašto je uopšte bilo potrebno da čeprka po njihovim pobudama sa kojim su dolazili, a onda i da pominje hleb i nebo? Zar nije mogao sve to da ispriča i bez ovih stvari koje su im predstavljale kamen spoticanja?

Da li nas dovodi Otac ili dolazimo sami?

Čini se, međutim, da ovde postoji jedno teže pitanje, kojim se Hristovi sagovornici uopšte nisu bavili: Da li dolazimo sami ka Hristu ili nas njemu dovodi Otac? Na prvi pogled to izgleda protivrečno. Ili je tačno jedno ili drugo ili, ipak, može biti tačno i jedno i drugo?

Hristos prvo kaže da ko njemu dolazi i veruje u njega neće ogladneti i ožedneti (35. stih), što izgleda kao da je naše delo. A onda kaže da k njemu dolazi sve što mu daje Otac (37. stih), što bi značilo da je taj dolazak Božije delo. Zatim ponavlja da od onoga što mu daje Otac neće izgubiti ništa i da će da ih vaskrsne, tj. da će biti spaseni (39. stih). A onda se odmah vraća prvobitnoj ideji

Kada je Hristos stvarao konflikt

govoreći da će večni život i vaskrsenje dobiti onaj koji ga vidi i veruje u njega (40. stih), što opet izgleda kao čin čoveka, a ne Boga. Pa šta je onda istina?

Ako sve zavisi od Boga, zašto onda ulagati bilo kakav napor? Bog će, u tom slučaju, spasti samo one koje on hoće, a oni koje ne bude htio da spasi – propašće. I, ako on tako hoće, njemu kao tvorcu i vlasniku celog Univerzuma nema ko šta da prigovori.

Međutim, celo Sveti pismo odjekuje Božijim pozivima da čovek prizna grehe, pokaje se zbog počinjenih zala i ostavi sve što je loše. Ovi pozivi ne bi imali nikakvog smisla ako odgovori na te pozive ne mogu imati nikakav uticaj na spasenje. Osim toga, Božija je volja da se svi spasu: „***Eda li je meni milo da pogine bezbožnik?*** govori Gospod, a ne da se odvратi od puteva svojih i bude živ? ... Zato, dome Izrailjev, sudiću vam svakome po putevima njegovim, govori Gospod; ***obratite se i prođite se svih greha svojih,*** i neće vam bezakonje biti na spoticanje. ***Odbacite od sebe sva bezakonja koja činiste, i načinite sebi novo srce i nov duh;*** i zašto da mrete, dome Izrailjev? ***Jer mi nije mila smrt onog koji mre,*** govori Gospod Gospod; ***obratite se dakle i budite živi.***” (Jezekilj 18:23, 30-32).

Kada je Hristos stvarao konflikt

Na osnovu ovih reči trebalo bi da je jasno da se spasenje prihvata, da je to naš izbor – bez našeg udela spasenja nema – i da, osim toga, Bog želi da se svaki čovek spasi. Šta, onda, znače Hristove reči da nas Otac dovodi k njemu? I, kako se to dešava?

Apostol Pavle je napisao: „*Duh Božji u vama živi. A ako ko nema Duh Hristov, on nije Njegov. A ako je Hristos u vama, onda je telo mrtvo greha radi, a duh živ pravde radi. A ako li živi u vama Duh Onog koji je vaskrsao Isusa iz mrtvih, Onaj koji je podigao Hrista iz mrtvih oživeće i vaša smrtna telesa Duhom svojim koji živi u vama.*” (Rimljanima 8:9-11). Duh Božiji, ili Sveti Duh, nam je dat da bismo bili živi. On je onaj koji u nama jednog smrtnog čoveka pretvara u živog čoveka – čoveka koji je sposoban da živi večno. Bez tog Božijeg delovanja, pored sve svoje dobre volje i pored svih napora, ostajemo grešnici koji neće imati udela u spasenju.

Zašto je ovo primanje Duha baš neophodno? Citirani tekst je zapravo odgovor na problem koji je Pavle postavio u prethodnom poglavljju, a sumiran je u jednom jedinom stihu: „*Jer znam da dobro ne živi u meni, to jest u telu mom. Jer hteti imam u sebi, ali učiniti dobro ne nalazim.*” (Rimljanima 7:18). Problem je što je greh toliko izobličio naše unutrašnje

Kada je Hristos stvarao konflikt

biće da nismo u stanju da sami od sebe činimo dobro za koje smo stvorenii. Neophodna nam je Božija pomoć, promena iznutra, promena koju može načiniti samo Božiji Duh.

O ovome je apostol Jovan pisao: „*I vi pomazanje što primiste od Njega, u vama стоји, i ne trebujete da vas ko uči; nego kako vas to samo pomazanje uči u svemu, i istinito je, i nije laž, i kao što vas nauči ostanite u njemu.*” (1. Jovanova 2:27). Pomazanje je slika koja se koristi da bi vizuelno dočarala izlivanje (tj. davanje) Božijeg Duha čoveku (videti 1. Samuilova 16:13).

Ovu ideju Jovan ne samo da je iskustveno znao, nego je i čuo od samoga Hrista i kasnije zapisao u svom jevandželju. „*A utešitelj, Duh Sveti, kog će Otac poslati u ime moje, On će vas naučiti svemu i napomenuće vam sve što vam rekoh.*” (Jovan 14:26). Sveti Duh je naše oružje, on je naša pobeda, bez njega smo potpuno ogoljeni i nesposobni za verski život. Pomoću njega bivamo osposobljeni da dođemo Hristu i prihvatimo ga na pravi način.

I dok je Hristos izgovarao reči o našoj nemoći i slabosti, da mu sami dođemo, one su se ispunjavale upravo u tom trenutku. Par nezgodnih termina je toliko onesposobilo slušaoce da prate ono što im je govorio da se

Kada je Hristos stvarao konflikt

suštinom nisu ni bavili. U stvari, izgledalo je kao da te reči nisu ni čuli.

Veliki problem jevrejskog naroda Hristovog vremena bilo je mišljenje da je pred Bogom dovoljno samo ispunjavati zapovesti i propise koje su od njega dobili. Ali ako se čovek zaustavi na tome, do stvarne unutrašnje promene grešnog čoveka nikada i ne dolazi, iako on sebe smatra ispravnim pred Bogom.

U jednoj raspravi koju je imao s književnicima i farisejima, Hristovi učenici su optuženi da prestupaju stare običaje, jer „ne umivaju ruke svoje kad hleb jedu” (Matej 15:2). Hristos je, međutim, optužio njih što prestupaju Božije zapovesti zbog otačkih običaja (Matej 15:1-9), da bi na kraju zaključio da „*ne pogani čoveka šta ulazi u usta; nego šta izlazi iz usta, ono pogani čoveka*” (Matej 15:11).

Pošto učenici nisu razumeli šta je htelo da kaže, zatražili su objašnjenje, a Hristos im je rekao: „*Zar još ne znate da sve što ulazi u usta u trbuh ide, i izbacuje se napolje? A što izlazi iz usta, iz srca izlazi, i ono pogani čoveka. Jer od srca izlaze zle misli, ubistva, preljube, kurvarstva, krađe, lažna svedočanstva, hule na Boga. I ovo je što pogani čoveka, a neumi-*

Kada je Hristos stvarao konflikt

venim rukama jesti ne pogani čoveka.” (Matej 15:17-20).

Problem grešnog čoveka je toliko dubok da rešenje ne može da bude samo promena ponašanja. Problem je unutra, u srcu, u srži čovekovog bića. Zato nije čudna tvrdnja koju je Hristos izgovorio ovom prilikom: „*Svako drvo koje nije usadio Otac moj nebeski, iskoreniće se.*” (Matej 15:13).

Zapovesti koje je Bog dao nisu bile suština same po sebi, smisao nije bio da čovek čini Božiju volju zato što to mora, da ne bi podnosi Božije kazne, nego da to čini dobrovoljno i radosno, zato što je to izraz njegovog sopstvenog, promjenjenog bića. Kako to Pavle piše Timotiju „*namera je zapovesti ljubav od čistog srca i dobre savesti i vere nelicemerne*” (1. Timotiju 1:5). Nije, dakle, namera bila samo poslušnost, već unutrašnja promena od grešnog i pokvarenog u pravednog i dobrog čoveka, gde zakon ima pedagošku ulogu da nam pokaže koji aspekti našeg života još uvek nisu promenjeni.

Ne ožalošćavajte Duha

Danas, pak, među Hristovim sledbenicima postoji druga krajnost – očekivanje da Bog

Kada je Hristos stvarao konflikt

sve uradi, bez ikakvog našeg udela u promeni.

„Ustima se priznaje za spasenje”, kažu, a zaboravljuju prvi deo istog stiha: „Jer se srcem veruje za pravdu” (Rimljanima 10:10). Ako je srce kvarno, to znači da ni verovanje ne može biti kako valja, jer je „srce prevarno više svega i opako: ko će ga poznati” (Jeremija 17:9).

Vernicima u Efesu apostol Pavle je pisao: „In e ožalošćavajte Svetog Duha Božijeg, kojim ste zapečaćeni za dan izbavljenja.” (Efescima 4:30). Iz konteksta u kojem je ovo izrečeno (stihovi 25-32) može se videti da Pavle govori o tome da se ne čine loše stvari, a da se čine dobre. Nije teško zaključiti da se Božiji Duh ožalošćava ne samo tako što se čini zlo, nego i ako se propusti činiti dobro: „Jer koji zna dobro činiti i ne čini, greh mu je.” (Jakov 4:17).

O žalošćenju Duha je pisao još Isaija: „U svakoj tuzi njihovoj On beše tužan, i anđeo, koji je pred Njim, spase ih. Ljubavi svoje radi i milosti svoje radi On ih izbavi, i podiže ih i nosi ih sve vreme. Ali se odmetaše i žalostiše Sveti Duh Njegov; zato im posta neprijatelj, i ratova na njih.” (Isajja 63:9, 10). Kakva izjava! Ako žalostimo Božijeg Duha, Bog koji nam je bio prijatelj i koji nam je dao svaku pomoć svojim

Kada je Hristos stvarao konflikt

Duhom, koji je dao svoga sina da bismo mi živeli – postaje naš neprijatelj.

U koju god krajnost otišli, rezultat će biti isti. Ako pokušamo samo svojim naporima da dopremo do spasenja, da promenimo samo svoje ponašanje, a ne i sebe – propašćemo – jer sami ne možemo obnoviti grešnog čoveka. Ako smo nemarni prema spasenju, bezbrižno činimo zlo i propuštamo da, kada možemo, činimo dobro – propašćemo – jer nismo ulagali nikakav trud u svoje i tuđe spašenje. Drugim rečima, Božiji Duh nam se daje samo pod jednim uslovom – ako hoćemo da sarađujemo sa njim. Ako hoćemo sve sami da završimo, nećemo dobiti njegovu pomoć. Ako sebično hoćemo da prebivamo u duhovnoj lenjosti, opet nećemo dobiti njegovu pomoć.

Čovek i Bog bi trebalo da funkcionišu kao tim, ne samo sada, da bi se pobedio greh, nego uvek. Stvoreni smo da kroz večnost živimo zajedno sa Bogom. Ako hoćemo da budemo u toj večnosti, potrebno je da već ovde naučimo da živimo tako.

„I daću im jedno srce, i nov duh metnući u njih, i izvadiću iz tela njihovog kameno srce i daću im srce mesno, da bi hodili po mojim uredbama i držali moje zakone i izvršavali ih; i biće mi narod, i ja ću im biti Bog. A kojima srce ide po želji gnusoba njihovih i gadova

Kada je Hristos stvarao konflikt

njihovih, njihov ču put obratiti na njihovu glavu, govori Gospod Gospod.” (Jezekilj 11:19-21).

Teško svarljiv hleb života

„Onda Isus odgovori i reče im: Ne vičite među sobom. Niko ne može doći k meni ako ga ne dovuče Otac koji me posla; i ja ču ga vaskrsnuti u poslednji dan. U prorocima stoji napisano: i biće svi naučeni od Boga. Svaki koji čuje od Oca i nauči, doći će k meni. Ne da je ko video Oca osim Onog koji je od Boga: On vide Oca. Zaista, zaista vam kažem: koji veruje mene ima život večni. Ja sam Hleb života. Očevi vaši jedoše manu u pustinji, i pomreše. Ovo je hleb koji silazi s neba: da koji od Njega jede ne umre. Ja sam hleb živi koji siđe s neba; koji jede od ovog hleba živeće vavek; i hleb koji ču ja dati telo je moje, koje ču dati za život sveta. A Jevreji se prepirahu među sobom govoreći: Kako može ovaj dati nama telo svoje da jedemo?” (Jovan 6:43-52).

Hristos opet ponavlja ideju o tome da niko ne može da dođe njemu ako ga Otac ne „dovuče” i da će svi biti naučeni od Boga, a kako smo već videli, to je delo Božijeg Duha. Osim toga, svaki koji čuje od Oca i nauči doći će Hristu, jer je on jedini video Oca i došao od njega. Potom se vraća na ideju o mani i hlebu života i kaže da je mana bila slika hleba

Kada je Hristos stvarao konflikt

života koji daje večni život, a taj hleb života je on sam. Jer da je mana bila pravi hleb života, ti ljudi koji su je jeli ne bi umrli u pustinji. Sa druge strane, ko bude prihvatio Hrista živeće zauvek.

Pored svega toga, Hristos je ovde uneo novi kamen spoticanja. Kaže da je hleb života njegovo telo koje će dati život svetu. Još teže je zvučalo kada je rekao da njegovo telo treba da jedu. Za jednog Jevrejina jedenje svake vrste nečiste hrane je greh pred Bogom (o tome koje je meso bilo čisto, a koje nečisto videti 3. Mojsijevu 11. poglavlje i 5. Mojsijevu 14. poglavlje), a ko se samo dotakne mrtvaca, kostiju ili nečijeg groba bio bi nečist sedam dana. Koga god i čega god bi se dotakao nečist čovek bilo bi, takođe, nečisto. Ako se ne bi očistio u tom periodu, trebalo bi da se pogubi. Pa čak i onaj koji ga očisti bio je nečist do večeri. (4. Mojsijeva 11-22).

Da li se moglo očekivati da će Hristovi slušaoci razumeti izjavu da njegovo telo treba da da život svetu, i to tako što će ljudi da ga jedu? Može li neko da dobije život tako što će postati nečist? Kako će Bog dati večni život putem postupaka koje sam osuđuje?

Nije ni čudo što su se prisutni pitali šta ovo treba da znači. Nije ni čudo što su ponovo počeli da se raspravljaju, iako ih je Hristos

Kada je Hristos stvarao konflikt

neposredno pre ovih svojih reči smirivao. Nije ni čudo što su ponovo propustili glavnu misao – da Hristu niko ne može doći ako ga Otac ne dovede i da samo tako mogu dobiti večni život.

Izgleda da konfuzija sve više raste, a Hristos ne samo da ne objašnjava šta tačno misli, nego se opet izražava tako da stvara nove poteškoće svojim slušaocima.

Ko je za čašu krvi?

„A Isus im reče: Zaista, zaista vam kažem: ako ne jedete telo Sina čovečijeg i ne pijete krv Njegovu, nećete imati život u sebi. Koji jede moje telo i pije moju krv ima život večni, i ja ću ga vaskrsnuti u poslednji dan: Jer je telo moje pravo jelo i krv moja pravo piće. Koji jede moje telo i pije moju krv stoji u meni i ja u njemu. Kao što me posla živi Otac, i ja živim Oca radi; i koji jede mene i on će živeti mene radi. Ovo je hleb koji siđe s neba: ne kao što vaši očevi jedoše manu, i pomreše; koji jede hleb ovaj živeće vavek. Ovo reče u zbornici kad učaše u Kapernaumu.” (Jovan 6:53-59).

Možda ste već pomislili da je do sada bilo dosta nezgodnih izjava. E pa, nije! Prvo su doživeli neprijatno razmatranje njihovih pobuda, onda je usledila izjava o hlebu koji

Kada je Hristos stvarao konflikt

dolazi sa neba, pa tvrdnja da treba da jedu njegovo telo, a na kraju i da treba da piju njegovu krv. Već i sama pomisao na jedenje ljudskog tela, i to, naravno, pod uslovom da nije presno, deluje grozno. Ali pijenje krvi? To zvuči potpuno morbidno.

U umu Jevrejina tog vremena ovo je verovatno izgledalo kao najgore bogohuljenje. Dok je Bog dozvolio jedu *određene* vrste mesa, koje se moralo spremiti na *poseban* način, bilo kakva upotreba krvi je bila zabranjena. „*Ali ćeš moći klati i jesti meso kako ti duša zaželi u svakom mestu svom po blagoslovu Gospoda Boga svog, koji ti da ... Samo krv ne jedite; prolijte je na zemlju kao vodu.*“ (5. Mojesijeva 12:15, 16). „*Svaki koji bi jeo kakvu krv, neka se istrebi iz naroda svog.*“ (3. Mojsijeva 7:27).

Izrečeno na ovakav način, stvarno je bilo teško prihvatiti Hristove reči. Kome je ovo moglo biti jasno u trenutku kada je Hristos govorio? Da Hristos nije protumačio ove svoje reči na večeri pre svog raspeća, pitanje je da li bismo i mi danas mogli da shvatimo šta je želeo da kaže.

„*I kad jedahu, uze Isus hleb i blagoslovivši prelomi ga, i davaše učenicima, i reče: Uzmite, jedite; ovo je telo moje. I uze čašu i davši hvalu dade im govoreći: Pijte iz nje svi; Jer je ovo krv*

Kada je Hristos stvarao konflikt

moja novog zaveta koja će se prolići za mnoge radi otpuštenja greha.” (Matej 26:26-28).

Apostol Pavle je ovom Matejevom zapisu dodao još neke detalje: „*Jer ja primih od Gospoda šta vam i predadoh, da Gospod Isus onu noć u koju bivaše predan uze hleb. I zahvalivši prelomi i reče: Uzmite, jedite, ovo je telo moje koje se za vas lomi; ovo činite meni za spomen. Tako i čašu, po večeri, govoreći: Ova je čaša novi zavet u mojoj krvi; ovo činite, kad god pijete, meni za spomen. Jer kad god jedete ovaj hleb i čašu ovu pijete, smrt Gospodnju obznanjujete, dokle ne dođe.*” (1.Kor. 11:23-26).

Hleb, dakle, predstavlja njegovo telo koje se za nas lomi, a vino krv koja se proliva „radi otpuštanja greha”. Ovim se ukazuje na Hristovu žrtvu, na njegovo otkupiteljsko delo za ljudski rod. Hristos je dao da se njegovo telo razapne i da se njegova krv prolije da bi mi njegovom smrću dobili šansu da živimo. A kada ljudi ovo iznova čine podsećaju se Hristove žrtve – „ovo činite meni za spomen”, „jer kad god jedete ovaj hleb i čašu ovu pijete, smrt Gospodnju obznanjujete”.

Čak i kada ne bismo znali pravu suštinu ovih radnji, forma jedenja hleba i pijenja vina je daleko prihvatljivija od bukvalnog jedenja tela i bukvalnog pijenja krvi kako su prisutni Jevreji lako mogli da pomisle. Međutim, Hristos

Kada je Hristos stvarao konflikt

tada nije objašnjavao šta je tačno mislio, što je, kako se vidi, izazvalo priličnu konfuziju kod njegovih slušalaca.

Ovo je tvrda beseda

Izjava o krvi je prelila čašu. Prestali su da prate. Ovo je za njih bilo previše. Nakon ovoga nije više bilo rasprave o tome šta je Hristos htio da kaže. Ostalo je samo nerazumevanje.

Zanimljiva je reakcija nekih njegovih dotadašnjih učenika: „*Tada mnogi od učenika Njegovih koji slušahu rekoše: Ovo je tvrda beseda! Ko je može slušati?*“ (Jovan 6:60). Ovo je bila toliko teška priča da mnogi njegovi učenici nisu mogli da je prate. Kako je tek zvučalo onima koji ga do tada nisu prihvatali.

Hristovi učenici su bili žestoko poljuljani. Verovatno bi svaki iskusni propovednik jevanđelja sada pokušao da ih utvrdi u veru da se ne izgube, jer je cilj propovedanja zadobiti ljude za svoju stvar, a ne oterati ih, zar ne? A šta Hristos radi? Da li, kako bismo očekivali, brže-bolje menja priču ne bi li ih zadržao u svom okrilju?

„*A Isus znajući u sebi da učenici Njegovi viču na to, reče im: Zar vas ovo sablažnjava? A kad vidite Sina čovečijeg da odlazi gore gde je pre*

Kada je Hristos stvarao konflikt

bio? Duh je ono što oživljava; telo ne pomaže ništa. Reči koje vam ja rekoh duh su i život su. Ali imaju neki među vama koji ne veruju. Jer znaše Isus od početka koji su što ne veruju, i ko će Ga izdati. I reče: Zato vam rekoh da niko ne može doći k meni ako mu ne bude dano od Oca mog. Od tada mnogi od učenika Njegovih otidoše natrag, i više ne iđahu s Njim.” (Jovan 6:61-66).

Možda se pitate: Šta radi ovaj čovek? Počeo je da im propoveda, pa ih onda sve rasterao. I to ne samo one kojima je pričao, nego je rasterao i one koji su do tada bili sa njim. Zar nije bilo dosta teških izjava? Zar je morao da kaže da će se i vratiti na nebo odakle je tvrdio da je došao? I prethodne izjave su jedva nosili. Ali ni to sa vraćanjem na nebo nije mu bilo dovoljno, nego je još morao da ih optuži da među njima postoje oni koji ne veruju. I šta je posledica? Mnogi njegovi sledbenici su prestali da idu za njim.

Pobeda Duhom, a ne telom

Dok su se Hristovi slušaoci čudili značanju njegovih reči, on i dalje nastavlja sa istom pričom, a njegove reči se potvrđuju. Reakcije slušalaca upadaju u oči, a poenta neprimetno i neprekidno promiče.

Kada je Hristos stvarao konflikt

„Duh je ono što oživljava”. Bez delovanja Svetog Duha čovek praktično nije živ, ostaje grešnik koji će pre ili kasnije umreti i propasti za večnost. I da još jednom citiramo već pomenute reči apostola Pavla: „A ako ko nema Duh Hristov, on nije Njegov”. Bez tog Duha mi ne pripadamo Hristu, šta god mislili i šta god radili.

„Telo ne pomaže ništa”. Na svoj način Isus govori da čovek svojom snagom, bez Božije pomoći, ne može da zadobije spasenje. „*Ovakovo veli Gospod: Da je proklet čovek koji se uzda u čoveka i koji stavlja telo sebi za mišicu, a od Gospoda odstupa srce njegovo. Jer će biti kao vres u pustinji, koji ne oseća kad dođe dobro, nego stoji u pustinji, na suvim mestima u zemlji slanoj i u kojoj se ne živi.*” (Jeremija 17:5, 6).

Ovo, naravno, ne znači da čovek ne treba da koristi potencijale koje ima. Ako se čovek uzda u sebe ili drugoga (u telo), a to radi bez Boga (od Gospoda odstupa srce njegovo), onda to nije dobro. Uzdanje u Boga podrazumeva korišćenje svih darova koje smo od njega dobili.

„*Blago čoveku koji se uzda u Gospoda i kome je Gospod uzdanica. Jer će biti kao drvo usađeno kraj vode i koje niz potok pušta žile svoje, koje ne oseća kad dođe pripeka, nego*

Kada je Hristos stvarao konflikt

mu se list zeleni, i sušne godine ne brine se i ne prestaje rađati rod.” (Jeremija 17:7, 8).

Ovo se ne odnosi samo na probleme sa kojima se susrećemo u životu. Još nam je više potrebna Božija pomoć za religiozni odnos sa njim. Dok još nešto možemo činiti svojom snagom u svetu u kojem živimo, u religioznom smislu se čovek ne može promeniti sam od sebe uz sve svoje napore.

Drugom prilikom, Hristos je istu misao izrazio još jednom slikom: „*Ja sam pravi čokot, i Otac je moj vinogradar; Svaku lozu na meni koja ne rađa roda odseći će je; i svaku koja rađa rod očistiće je da više roda rodi. Vi ste već očišćeni rečju koju vam govorih. Budite u meni i ja ću u vama. Kao što loza ne može roda roditi sama od sebe, ako ne bude na čokotu, tako i vi ako na meni ne budete. Ja sam čokot, a vi loze; i koji bude u meni i ja u njemu on će roditi mnogi rod; jer **bez mene ne možete činiti ništa**. Ko u meni ne ostane izbacice se napolje kao loza, i osušiće se, i skupiće je, i u oganj baciti, i spaliti.*” (Jovan 15:1-6).

Potreban nam je Bog ne samo da bi nas očistio od naših greha, nego i da bismo živeli na drugačiji, ispravan način. Hristos nije umro da bismo bezbrižno nastavili da grešimo, nego da bismo to prestali. On nije došao da ovekoveči greh, nego da ga pobedi

Kada je Hristos stvarao konflikt

i uništi. Ako u nama ostane greh, i mi ćemo u svoje vreme biti uništeni sa njim. Zato je potrebno da doživimo preporod našeg bića, koji jedino Sveti Duh u potpunosti može da obavi.

Da bismo, međutim, primili Duha, potreban nam je *lični odnos* sa Bogom. Jednom prilikom, nakon svog vaskrsenja, Hristos je učenicima rekao sledeće: „*Idite po svemu svetu i propovedite jevandje svakom stvorenju. Koji uzveruje i pokrsti se, spašće se; a ko ne veruje osudiće se.*” (Marko 16:15, 16). Može se zaključiti da je za spasenje potrebno da se čovek krsti i da veruje, a za propast je dovoljno samo da ne veruje. Nije bitno da li je neko formalno član Božijeg naroda. To ga ne može spasiti. Potrebno je lično verovanje.

Tako i ljudima koji su ga slušali u Kaper- naumu Hristos nije rekao: „Samo vi budite pored mene i mojih učenika, krstite se i sve će biti u redu”, već je rekao nešto sasvim drugačije: „*Ali imaju neki među vama koji ne veruju. ... Zato vam rekoh da niko ne može doći k meni ako mu ne bude dano od Oca mog.*” (Jovan 6:64, 65). Biti pored Hrista ne pomaže ništa, ako čovek nema ličnu veru, lični odnos sa Bogom. Tako je bilo i u slučaju učenika koji su posle ovih reči otišli. Nismo Hristovi ako nam to nije dato od Oca – Duhom Svetim.

Kada je Hristos stvarao konflikt

„Ako imate ljubav k meni, zapovesti moje držite. I ja ću umoliti Oca, i daće vam drugog utešitelja **da bude s vama vavek**: Duha istine, kog svet ne može primiti, jer Ga ne vidi niti Ga poznaje; a vi Ga poznajete, jer u vama стоји, i u vama će biti.” (Jovan 14:15-17).

I apostoli na probi

Pošto je mnogo njegovih učenika otišlo, Hristos se obratio svojim apostolima: „*A Isus reče dvanaestorici: Da nećete i vi otići?*” (Jovan 6:67). Zašto ih je pitao ovo ako su, pored svega, ostali sa njim? Kao da je i njih prozvao.

Zanimljivo bi bilo videti koliko je naroda ostalo od onolikog mnoštva koje je došlo k njemu. Ako je za mnoge učenike ovo bila „tvrdna beseda”, sigurno je bila i za mnoge od okupljenog mnoštva. Apostoli su sve to posmatrali. Šta su oni razmišljali u tim trenucima ne znamo. Situacija je bila dovoljno napeta i zbunjujuća da verovatno нико nije želeo da bude u centru pažnje, naročito ako mu nije bilo potpuno jasno šta sve ovo treba da znači. Kada se Hristos obratio apostolima, stavio ih je u nepovoljan položaj. Oči prisutnih su bile uprte u njih.

Kada je Hristos stvarao konflikt

Apostoli, pak, nisu reagovali kao oni učenici koji su napustili Hrista. „*Tada Mu odgovori Simon Petar: Gospode! Kome ćemo ići? Ti imaš reči večnog života. I mi verovasmo i poznasmo da si Ti Hristos, Sin Boga Živoga.*” (Jovan 6:68, 69).

U jednoj drugoj situaciji Hristos je pohvalio Petra za sličan odgovor (Matej 16:13-19). Sada, međutim, izriče vrlo teške reči: „*Isus im odgovori: Ne izabrah li ja vas dvanaestoricu, i jedan je od vas đavo? A govoraše za Judu Simonova Iskariota, jer Ga on htede izdati, i beše jedan od dvanaestorice.*” (Jovan 6:70, 71).

Napetost i nelagodnost su dostigli vrhunac. Hristos je prvo razotkrivao skrivene pobude, onda je govorio da je on hleb sa neba, pa da treba da jedu njegovo telo i da piju njegovu krv da bi se spasili, pa da će se vratiti na nebo otkuda je i došao, pa ih je optužio za neverovanje, pa kada je mnogo njegovih učenika otišlo od njega da više ne idu sa njim pitao i apostole neće li i oni otići, da bi na kraju rekao da je jedan od njegovih najbližih učenika, koje je sam izabrao, đavo!

Kakva serija pritisaka, sve u jednom događaju! Prosto čovek da se zapita kakve su mu, zapravo, bile namere.

Kada je Hristos stvarao konflikt

Problem nepoznavanja sebe

Posle razmatranja ovog događaja sama po sebi se nameću neka pitanja. Kakve su, zapravo, bile Hristove namere? Šta je želeo da pokaže? Da li je išta postigao?

Pokazao je da ljudi ne znaju šta je u njima, ni po pitanju sposobnosti da shvataju, ni po pitanju njihovih skrivenih pobuda. Sa nekoliko vešto upotrebljenih termina, koje tog trenutka nije objasnio, Hristos je postigao da se njegova priča ne razume. I ne samo to. Glavna poruka koja se stalno provlačila, koju je Hristos stalno naglašavao, ostala je potpuno neprimećena. Ljudi su raspravlјали oko njegovog silaska sa neba, razmišljali o tome kako je moguće da jedu njegovo telo ili piju njegovu krv, ali niko nije postavio pitanje šta znači to da niko ne može njemu da dođe ako ga njegov Otar ne dovede. Ovaj „trik odvlačenja pažnje“ je bio vrlo efikasan. Pred ljudskim očima je promicala poruka koja može doneti večni život, dok se slušaoci bavili perifernim stvarima – terminologijom koja se usput pominje.

U raznim situacijama se dešava da nam promakne suština zbog usputnih sitnica. Rešenje prosto bode oči i kao da je samo potrebno da pogledamo pravo, ali mi unezvereno gledamo na sve strane – oko sebe.

Kada je Hristos stvarao konflikt

Obično toga postanemo svesni kada je događaj ostao daleko iza nas. Potreban nam je Duh koji daje mir, smiruje nas, daje pouzdanje u Boga i usmerava naš pogled u pravom smeru i na pravo mesto. „*A utešitelj, Duh Sveti, kog će Otac poslati u ime moje, On će vas naučiti svemu i napomenuće vam sve što vam rekoh.*” (Jovan 14:26).

Problem skrivenih pobuda se još jasnije otkrio. Iako su prethodnog dana došli, jer su videli njegova čuda (Jovan 6:2), već sledećeg su bili optuženi da nisu došli k Isusu što su videli čuda, nego zato što su jeli hleba i nasitili se (Jovan 6:26). Kako samo čovek može da bude prevrtljivo biće! A ovde nije reč o pojedincu, već o nekoliko hiljada ljudi. Ono što su juče bili ideli, danas je pun stomak. Kada su naslutili priliku da pored idealja mogu da ostvare korist, brzo su se uhvatili za tu mogućnost – ne shvatajući da takvim stavom gaze dojučerašnje ideale.

Lepo je kada smo siti i kada se osećamo dobro, jer nismo stvoreni da nam bude loše. Bog je zamislio da čovek živi u uslovima u kojima će da uživa, a ne da se muči. Zbog toga je prirodno da želimo da nam bude dobro, ali nije dobro ako se odrekнемo trajnog dobra, zarad trenutnog prijatnog osećaja. Međutim, često se u svojoj slabosti zbog trenutnih

Kada je Hristos stvarao konflikt

interesa i zadovoljstava odričemo večne dobrobiti. Neretko se dešava da to i ne prepoznamo, kao što se desilo ljudima koji su drugog dana došli Hristu. Kako to Solomun reče, „*neki se put čini čoveku pray, a kraj mu je put k smrti.*” (Priče 14:12). I zbog toga nam je potreban Bog – da bi otkrio našu slabost, da bi ukazao na našu prevrtljivost i da bi u nama svojim Duhom sproveo promenu.

Zanimljivo je da su se, gotovo trenutno, ispunile Hristove reči koje je uputio svojim učenicima. Rekao im je da oni, u stvari, ne veruju, iako su išli za njim i mislili da veruju. Kada vidimo sve ovo, ne čudi već citirana izjava da je „srce prevarno više svega i opako, ko će ga poznati” (Jeremija 17:9).

I upravo kroz sve ovo – kroz nesposobnost da shvatimo stvari, da prepoznamo i kontrolišemo svoje pobude – Hristos je praktično dokazao svoju najvažniju tvrdnju da smo u borbi protiv greha, za vlastito spasenje i spasenje drugih – nemoćni bez Božije pomoći.

Tajne skrivenih odaja naše duše

Veoma često čovek nije svestan svega što nosi u sebi. Koliko puta nas iznenade naši sopstveni postupci. Ovo je naročito izraženo

Kada je Hristos stvarao konflikt

na polju duhovnosti. Greh je duboko u nama pustio korenje i neretko ispliva tamo gde ga uopšte nismo očekivali.

Međutim, to nije neki sporadični problem koji se usputno rešava. Njegova snaga nas je toliko vezala da izgledamo potpuno nemoćni pred njim. Kako to Pavle kaže: „*Ja sam telesan, prodan pod greh: Jer ne znam šta činim, jer ne činim ono što hoću, nego na što mrzim ono činim. ... Jer dobro što hoću ne činim, nego zlo što neću ono činim. A kad činim ono što neću, već ja to ne činim nego greh koji živi u meni.*” (Rimljanima 7:14, 15, 19, 20).

Apostol Pavle konstatiše da ima želju da živi po principima dobra, a ne zla, ali mu to uvek ne uspeva. Kada kaže da čini ono na što mrzi, on svedoči o slabosti grešnog čoveka. A kakav je samo čovek bio Pavle – čovek koji se svega odrekao radi Hrista, vatreni pobornik Hristovog jevandjelja, jedan od najboljih primera predanosti Bogu. A ako on ovako govoriti, šta da kažu drugi ljudi?

U istoj poslanici, nešto kasnije, zapisaо је: „*Jer što zakonu beše nemoguće, jer beše oslobljen telom, posla Bog sina svog u obliјju tela grehovnog, i za greh osudi greh u telu.*” (Rimljanima 8:3). Ne možemo da pobedimo greh samo tako što će nam Bog objaviti pravila po kojima bi trebalo da se ponašamo. Tako nešto

Kada je Hristos stvarao konflikt

nije u našoj moći. Za to nam je neophodna Božija pomoć. Niko ne može doći Hristu, ako ga Otac ne dovede.

Međutim, postoji jedno stanje koje je gore od onoga koje je Pavle opisao, a to je stanje u kojem grešan čovek ne vidi da ima problem. Teško prihvatomo da za nešto nismo sposobni, naročito ako znamo da se to može dostići. Ako tome dodamo da u religioznom okruženju grešno stanje ima izrazito negativnu konotaciju, onda nije ni čudo što se takvo stanje teško prihvata. Mehanizmi nepričuvanja se vrlo lako razvijaju.

Da mi je, recimo, pre mnogo godina neko rekao da imam problem sa cigaretama, pomislio bih da nije normalan. Pa ja nikada u životu nisam ni dim povukao, kako bih mogao da imam problema sa tim? To što sam svako jutro morao da otkašljem svojih pola sata uopšte nisam povezivao sa cigaretama i izrazitim pušačkim okruženjem u kojem sam se kretao. Ovaj jutarnji kašalj je za mene bio datost, nešto o čemu nisam mnogo ni razmišljao. Kada sam, sticajem okolnosti, prestao da se krećem među pušačima, kašalj je nesto posle određenog vremena. Jednog jutra sam se probudio i shvatio da već mesecima ne kašljam. Odmah mi je sve bilo jasno. Ali da mi je neko samo godinu dana ranije

Kada je Hristos stvarao konflikt

rekao da imam zdravstvenih problema zbog cigareta, teško da bih takvu izjavu mogao da prihvatom kao realnu.

Da se vratimo sada jednom delu biblijskog teksta koji je ranije citiran. „*Tada Isus govoraše onim Jevrejima koji Mu verovaše: Ako vi ostanete na mojoj besedi, zaista ćete biti učenici moji. I poznaćete istinu, i istina će vas izbaviti. Odgovoriše i rekoše Mu: Mi smo seme Avraamovo, i nikome nismo robovali nikad; kako ti govorиш da ćemo se izbaviti?* Isus im odgovori: Zaista, zaista vam kažem da je **svaki koji čini greh rob grehu**. A rob ne ostaje u kući vavek, sin ostaje vavek. Ako vas, dakle, Sin izbavi, zaista ćete biti izbavljeni.” (Jovan 8:31-36).

Zapazite da Hristos govori onim Jevrejima koji mu veruju. Ovaj njihov odbrambeni i negirajući stav bismo lako razumeli da je on bio u sukobu sa njima. Ovako, njihov odgovor ne može da se pravda neprijateljestvom. Ipak, oni ne priznaju da imaju problem. Zar oni, seme Avramovo, Božiji narod, da budu robovi nečega? Šta on to priča?

Nije ovo bila karakteristika samo onog naraštaja i onog naroda. Verujem da nije teško tu situaciju prepoznati i u našem vremenu. Tako često reagujemo na sličan način, na gotovo svim životnim poljima. Od

Kada je Hristos stvarao konflikt

iskrenog priznanja da sa nama nešto nije u redu bi mogao da zavisi naš status u društvu i prihvaćenost od strane drugih ljudi. Priznanja nisu laka stvar kada od toga zavisi način i kvalitet našeg življenja. Čini se da je lakše i lepše da te skrivene odaje našeg unutrašnjeg bića ostanu zauvek zaključane.

Izgubi, da bi dobio

Mogli bismo sada da postavimo pitanje koliko je ispravan način Hristovog delovanja. Da li su ove „provokacije“ nešto što pomaže ljudima ili ih još više udaljava od Boga? Zar ne postoje lakši načini da se dođe do saznanja o sopstvenoj grešnosti i priznanja istog?

Baš zato što je tako teško priznati da smo loši, zbog uticaja tog priznanja na odnose sa ljudima, na naše samopoštovanje, zbog težine saznanja, zbog opterećenja odgovornošću da loše treba popraviti, zbog vremena i truda koji je potrebno uložiti da bi se stvari promenile – metode koje se koriste da bi se došlo do tog priznanja nisu jednostavne i bezbolne.

Kada se bolest teško leči i terapija je drastična. Lakše metode ovde ne pomažu, jer čovek ne može lako da shvati težinu problema. Još u Starom zavetu je jasno napisano: „*Gospod pogleda s neba na sinove čovečije,*

Kada je Hristos stvarao konflikt

da vidi ima li koji razuman, traži li koji Boga. Svi su zašli, svi se pokvarili, nema nikoga dobro da tvori, nema ni jednog.” (Psalam 14:2, 3). I danas je slična situacija u religiji. Mnogi će reći za sebe da su grešni, jer i većina drugih vernika priznaje to isto, dok u isto vreme mnogi od njih ne uviđaju veličinu problema i duboku ukorenjenost greha u sebi.

Čoveku koji dobije velike beginje ništa ne pomaže ako misli da su to ovčije beginje. Ozbiljnost posledica ove dve bolesti ni izbliza nisu iste, iako su i jedno i drugo beginje. Samim tim se i odnos prema bolesti menja. Terapija, takođe, nije ista. I ne samo da se neshvatanjem težine problema gubi dragoceno vreme, nego se ležernim odnosom prema krajnje ozbiljnoj situaciji lako mogu zaraziti i drugi. Tako i sa grehom možemo živeti ne osećajući potrebu za intervencijom i misleći da se problem lako rešava, a svojim ležernim stavom „zaraziti” druge da razmišljaju na isti način i olako pristupaju ovom izuzetno ozbiljnom problemu.

U priči o izgubljenom sinu (priča je zapisana u Jevandelju po Luci 15:11-32), Hristos govori o mlađem sinu koji je tražio deo imanja, otišao od kuće i sa tim novcem živeo rasipničkim životom. Kada je sve potrošio morao je da radi kao sluga u veoma bednim

Kada je Hristos stvarao konflikt

uslovima, a onda se setio da kod njegovog oca sluge žive bolje nego što je on tada živeo. Odlučio je da pretrpi sramotu zbog svoje lakovitosti i zatraži da živi kod oca kao služa. Međutim, otac ga je dočekao sa velikom radošću i prilikom susreta rekao: „*Ovaj moj sin beše mrtav, i ožive; i izgubljen beše, i nađe se*” (Luka 15:24). Priča je ispričana da bi pokazala Božiji odnos prema čoveku koji mu se vraća. Otac je pustio da se sin sam uveri koji je izbor bolji, da na svojoj koži osetio razliku, a onda više nije bilo dileme šta je bolje. Tako je i u odnosu sa Bogom. Kada se sam uveri, čovek ne veruje zato što mu je neko drugi kazao šta je bolje i kakav je Bog, nego sam zna, jer je lično iskusio razliku.

Hristos je mogao da ostavi svoje sledbenike neosvedočene u njihovo stanje i da liši sebe konfliktnih situacija, ali bi oni onda proživeli svoj život u prijatnoj samoobmani, a na kraju bi izgubili spasenje. Da li bi, uopšte, imalo smisla da umre za njih i pruži im šansu da žive, ako ipak propadnu u svom neznanju? Iako je Hristos od njih privremeno načinio svoje neistomišljenike, pa čak i suparnike i neprijatelje, on je to učinio da bi mogli da shvate svoje pravo stanje. A kada shvate da su izgubljeni, onda će shvatiti i potrebu za promenom svog lošeg stanja i činjenicu da samo Otac može da ih dovede Hristu.

Kada je Hristos stvarao konflikt

Iako može zvučati čudno, nezameranje i izbegavanje konflikata nije uvek pozitivno. Kada neko nije svestan svog velikog problema, a burno reaguje ako mu se to predoči, postoje samo dva moguća rešenja. Jedno je da ga ostavite na miru, izbegnete direktni konflikt sa njim i ostavite ga na milost i nemilost njegovoj sudbini. Ovo bi bilo krajnje sebično rešenje, naročito ako znate način kako da mu se pomogne. Drugo rešenje je da svesno stvorite nezgodnu situaciju u kojoj se ni vi, ni druga osoba nećete osećati prijatno, ali koja na kraju može da spreči tragične posledice. Dakle, Hristos je imao dva izbora: malo trenutnog dobra za mnogo trajnog zla koje će tek doći ili malo trenutnog zla za mnogo trajnog dobra koje će tek doći. Ako vam je do nekoga zaista stalo, tada izbor ne da nije težak, nego praktično i ne postoji.

Predočavanje problema

Rešavanje bilo kog problema najčešće zahteva nekoliko osnovnih koraka. Prvi korak je shvatanje da problem uopšte postoji, zatim treba shvatiti šta je uzrok, pa kakve su posledice tog uzroka i na kraju je potrebno naći adekvatan način za prevazilaženje problema.

Kada je Hristos stvarao konflikt

Kao što je već rečeno, ako čovek ne shvata da problem postoji, neće biti pokrenut da promeni dato stanje. Kako bismo, uopšte, mogli da tragamo ili razmišljamo o nečemu, ako nismo svesni da to postoji? A nije baš normalno tražiti probleme tamo gde ih nema. Zato je važno uočiti da nešto nije u redu, da bi se neko pokrenuo da potraži rešenje. Slična je stvar i sa neshvatanjem *veličine* određenog problema, jer se, u tom slučaju, prema njemu neozbiljno odnosimo.

Prilikom pisanja jedne svoje poslanice vernicima u Korintu apostol Pavle je našao za shodno da napiše i koji red o nemilom događaju za koji je čuo da se tamo odigralo. „*Vrlo se glasi da je kurvarstvo među vama, i takvo kurvarstvo kakvo se ni među neznabroščima ne čuje, da nekakav ima ženu očevu. I vi se još nadimate, mesto da plaćete, da se izvadi između vas onaj koji je učinio to delo.*” (1. Korinćanima 5:1, 2).

Ovi ljudi jednostavno nisu bili svesni onoga što se desilo. A izgleda da nisu ni shvatili da su odgovorni za dešavanja u svojoj zajednici. Pavle ih ukorava što su puni sebe, umesto da tuguju. Oni možda nisu videli problem, ali ga je Pavle uočio i rekao im da njihovo postupanje nije dobro.

Kada je Hristos stvarao konflikt

Princip delovanja je gotovo isti kao i Hristov. Bez obzira na nezgodnu situaciju, Pavle je, u nastavku svog pisma (1. Korinćanima 5:3-5), zahtevao da se ostali članovi ove zajednice ograde od pojedinca koji se neprimerno ponašao. Situacija nije prijatna, kao što nije bila ni ona u kojoj je bio Hristos. I ovde je, primjenjenom metodom, čovek privremeno izgubljen, da bi se eventualno kasnije dobio za večnost.

Ovakav Pavlov stav možda izgleda kao jedna drastična i prestroga mera, ali ona ima još jednu svrhu. Drugim vernicima u zajednici se šalje jasna poruka kakvo je ponašanje prihvatljivo, a kakvo ne. Iako je sam čin isključenja i odvajanja jedna vrsta konflikta, to je zapravo pedagoška mera kojom se počiniocu lošeg dela ukazuje na njegovo neispravno postupanje, a ostalima se daje do znanja kakvo ponašanje se ne odrjava.

Nije nimalo priyatno nekoga isključiti iz religijske zajednice. Svako ko ima malo religioznog iskustva to zna. Samo po sebi je nepriyatno to što ste nekoga tim aktom na izvestan način obeležili, mada je on to, u stvari, učinio sam svojim postupcima. Ako vam je to dobar prijatelj, onda se situacija dodatno komplikuje i možda ćete morati da birate

Kada je Hristos stvarao konflikt

između ubeđenja i prijateljstva, rizikujući da imate dvostrukе kriterijume. Situacija se još više komplikuje ako je u pitanju uticajna ličnost ili sveštenik. Mnogi će, u tom slučaju, iz straha ili ulizivanja, pogaziti ideale koje ispovedaju.

Hristos je, u nekim slučajevima, govorio ljudima koristeći slikovite pričame. Njegovim učenicima je bilo čudno zašto tako radi, pa su ga upitali: „*Zašto im govariš u pričama?*“ (Matej 13:10).

„A On odgovarajući reče im: Vama je дано да znate тajне carstva nebeskog, a njima nije дано. Jer ko ima, daće mu se, i preteći će mu; a koji nema, uzeće mu se i ono što ima. Zato im govorim u pričama, jer gledajući ne vide, i čujući ne čuju niti razumeju. I zbiva se na njima proroštvo Isajjino, koje govorи: Ušima ćete čuti, i nećete razumeti; i očima ćete gledati, i nećete videti. Jer je odrvenilo srce ovih ljudi, i ušima teško čuju, i oči su svoje zatvorili da kako ne vide očima, i ušima ne čuju, i srcem ne razumeju, i ne obrate se da ih iscelim.“ (Matej 13:11-15).

Hristos je kazao da njegovim slušaocima nije dato da znaju tajne nebeskog carstva, odnosno, da ne uočavaju svoj problem. Nepovoljno je to što on ne može direktno da im kaže kakvo je njihovo stanje, jer ne žele da vide,

Kada je Hristos stvarao konflikt

čuju i razumeju. Zato im govor i pričama, da bi razmišljajući o njegovim rečima sami došli do saznanja koje im je potrebno.

Otvrdlo srce

Samo razumevanje problema još uvek nije njegovo rešenje. Manifestacije stanja u kojem se ovi ljudi nalaze su da ne vide, ne čuju i ne razumeju. Uzrok takvog stanja i ponašanja možemo naći u Hristovoj izjavi – „da je odrvenelo srce ovih ljudi”. „Drveno” ili „kameno”, tj. „tvrdo” srce je, u odnosu na Božija otkrivenja i njegovu ponudu milosti, biblijska fraza koja opisuje stanje čoveka koji je postao neosetljiv – neosetljiv za greh koji čini, neosetljiv za druge ljude, pa čak i neosetljiv za postojanje svoje neosetljivosti.

Preko proroka Zaharije Bog je ponovo poslao već poznatu poruku svom narodu kako treba da se odnose jedni prema drugima. „*Ovako govori Gospod nad vojskama: Sudite pravo i budite milostivi i žalostivi jedan drugom. I ne činite krivo udovici ni siroti, inostrancu ni siromahu, i ne mislite zlo jedan drugom u srcu svom.*” U produžetku teksta opisano je kakav je bio njihov odgovor: „*Ali ne hteše slušati, i uzmakoše ramenom natrag, i zatiskoše uši svoje da ne čuju. I srcem svojim otvdnuše kao dijamant da ne čuju zakon*

Kada je Hristos stvarao konflikt

i reči koje sla Gospod nad vojskama duhom svojim preko proroka pređasnjih; zato dođe velik gnev od Gospoda nad vojskama.” (Zaharija 7:9-12).

Često smo neosetljivi za ljude oko nas. Tiče nas se jedino naše sopstveno dobro, a one od kojih nemamo koristi ostavljamo da se sami snalaze kako znaju i umeju. Bogu to nikako nije po volji. U prethodnom tekstu smo čak videli da se veoma razgnevio na one koji nisu marili za druge.

Opet možemo da zaključimo da je problem jedan vid neosetljivosti. Ali, iako je neosetljivost uzrok lošeg odnosa prema drugim ljudima i prema Bogu, i neosetljivost mora da ima neki uzrok. Tako dolazimo do glavnog uzroka – uzroka od koga zavisi sve ostalo. Ovakav lanac uzročnosti može itekako da iskomplikuje jasno definisanje problema. Nešto što je po prirodi stvari posledica lako može uzrokovati neke druge posledice ili modele ponašanja, pa time može biti prepoznato kao uzrok problema. U tom slučaju, problem se delimično rešava ili se uopšte ne rešava, a u najboljem slučaju gubi se vreme za pronalaženje pravog rešenja. Ponekad se dešava da čak i bezazlen gubitak vremena može da dovede do dramitičnih posledica.

Kada je Hristos stvarao konflikt

Ako neko, recimo, ima povišenu temperaturu, ona je uzrok neprijatnosti. Čovek je malaksao, oseća se nelagodno, gubi snagu – jednom rečju – organizam ne funkcioniše kako treba. Povišena temperatura, ipak, nije pravi uzrok problema. Naš organizam je prepoznao pravi problem i pokušava da ga reši povećanjem telesne temperature. Mi mu, međutim, po pravilu odmažemo obaranjem temperature, jer mislimo da je u njoj uzrok problema i tako produžavamo bolest (ovo se odnosi na niže temperature, jer veoma visoke temperature mogu izazvati dodatne komplikacije, pa i smrt, te se moraju obarati).

Poznato je koliko je u medicini važno uspostaviti tačnu dijagnozu. Sigurno je svako imao priliku da čuje reči tragičnog epiloga nečijeg života: „Nije odmah uspostavljena prava dijagnoza. Mogli smo da ga spasimo, ali smo izgubili dragoceno vreme.” Isto je i sa čovekovom borbom protiv greha. Odlaganje rešavanja problema *ne mora* uvek da ima tragične posledice. Ipak, ne živimo večno, niti znamo kada će nam se život završiti, a i za „sprovodenje terapije” potrebno je određeno vreme. Zato je važno uočiti pravi uzrok i ne odlagati rešavanje problema.

Već citirani tekst iz Knjige proroka Jezekilja pomoći će nam da dođemo do pronalaženja

Kada je Hristos stvarao konflikt

glavnog uzroka: „*I daću im jedno srce, i nov duh metnuću u njih, i izvadiću iz tela njihovog kamenog srca i daću im srce mesno. Da bi hodili po mojim uredbama i držali moje zakone i izvršavali ih; i biće mi narod, i ja ću im biti Bog. A kojima srce ide po želji gnusoba njihovih i gadova njihovih, njihov ću put obratiti na njihovu glavu, govori Gospod Gospod.*” (Jezekilj 11:19-21).

Govoreći o spasenju koje je pripremio za ljude, Bog govori i o osobinama koje će imati ti ljudi. Govori o promeni koju će on učiniti u grešnom čoveku, da će kamenog srca postati mesno – da će neosetljiv čovek postati zainteresovan ne samo za svoje, nego i za dobro drugih ljudi. Međutim, neće svi ljudi prihvati Božiju ponudu. Neki će nastaviti da žive po željama svog srca, onog nepromjenjenog kamenog srca. Dakle, koren problema greha je nastavljanje sa životom po svojim željama, ne obazirući se na potrebe drugih ljudi oko nas. Jednom rečju – to je *sebičnost*.

Uzrok svih uzroka

Izaista, sebičnost možemo da prepoznamo kao koren svih problema koje ima ljudski rod. Da bismo se uspešno postavili prema uzroku svih nevolja koje nam se na svetu dešavaju, trebalo bi da saznamo kako smo dospeli u

Kada je Hristos stvarao konflikt

ovo stanje. Biblija govori da su problemi na ovoj planeti nastupili padom u greh naših praroditelja, Adama i Eve. Međutim, problem greha je već postojao, a oni su upali u zamku koja im je postavljena. Kreator te prevare je začetnik svega zla i svakoga greha – Sotona.

U Knjizi proroka Isajije se, kroz sliku vavilonskog cara, daje delimičan opis pada Sotone u greh. „*A govorio si u srcu svom: Izaći ču na nebo, više zvezda Božjih podignuću presto svoj, i sešću na gori zbornoj na strani severnoj; izaći ču u visine nad oblake, izjednačiću se s Višnjim.*” (Isajija 14:13, 14). Poželeo je da sve bude potčinjeno njemu, da mu pripada i ono što mu nije namenjeno, da se po autoritetu izjednači sa Bogom. Više od toga nije se moglo poželeti. Vrhunska sebičnost.

Stravično stanje ljudi u grehu jezgrovito je opisao Jakov. „*Otkuda ratovi i raspre među nama? Ne otuda li, od slasti vaših, koje se bore u vašim udima? Želite i nemate; ubijate i zavidite, i ne možete da dobijete; borite se i vojujete, i nemate, jer ne ištete. Ištete, i ne primate, jer зло ištete, da u slastima svojim trošite.*” (Jakov 4:1-3).

Gramzivost nas goni da lažemo i varamo, otimamo i krademo, ubijamo i ratujemo, manipulišemo i zloupotrebljavamo. Što je najgore, svemu tome često nema granica. Ne

Kada je Hristos stvarao konflikt

misli se ovde samo na sebičnost u pogledu materijalnih dobara. Manifestacije sebičnosti mogu biti: želja za poštovanjem, titulama, uticajem, vlašću, pa čak i tako banalne stvari kao što je želja za prihvaćenošću, koja je u većini slučajeva osnovna ljudska potreba. Iako nijedna od maločas nabrojanih stvari ne mora biti loša sama po sebi, one to jesu ako u želji da ih dostignemo zanemarimo dobrobit, slobode, prava, dostojanstvo drugih ljudi ili ako, čak, zanemarimo vlastitu dobrobit zarad trenutnog zadovoljavanja sebičnih prohteva.

Tačno je da se čovek može osećati frustrirano kada su mu potrebe nezadovoljene, pa onda lako ode u potpuno drugu krajnost grabeći i ono što mu nikada neće biti od koristi i tako stvara štetu i sebi i drugima. Frustracija donekle može da bude olakšavajuća okolnost ili uzrok sebičnih podsticaja, ali ne može da bude opravdanje. Ipak smo bića koja poseduju razum i savest i nije mudro da po njima gazimo samo zato što se osećamo loše, iscrpljeno ili nezadovoljni životom. Međutim, mnogi pucaju pod bremenima koje život donosi, pa se u njima ispolji sebičnost. Takve treba razumeti i pružiti im pomoć, ukoliko je to moguće – ali ih ne treba pravdati. Ogromna je razlika između prihvatanja čoveka sa svim njegovim manama i pravdanja njegovih loših dela. I dok prvi oblik ponašanja može lekovito

Kada je Hristos stvarao konflikt

da utiče na čoveka, jer dobija motiv da čini dobro koje je i sam primio iako to ničim nije zaslužio, drugi oblik ponašanja ga podržava u činjenju zla, jer ne ukazuje na neispravnost njegovih postupaka.

I poslednji deo onoga što je Jakov saopštio o grešnim ljudima je veoma važno (a ne odnosi se na one koji žive po Božijoj volji). On piše da nemaju, jer od Boga ne traže, ono šta im je potrebno. A i oni koji traže ne dobijaju, jer *zlo* traže, da troše u svojim slastima. Zlo je, dakle, sebično koristiti ono što imamo, ne obazirući se na druge. Takvima Bog ne da i kada traže od njega, jer je bi to bilo zloupotrebljavanje njegovih darova.

Sebičan čovek ne može dobro da pravi razliku između istine i laži. Koliko ste puta čuli da neko brani određenog političara ili stranku, iako su im stavovi direktno upereni protiv neke grupe ljudi, samo zato što od toga može imati koristi? Koliko puta ste videli da neko brani svog prijatelja u raspravi, samo zato što je u dobrim odnosima sa njim, iako zna da njegov prijatelj nije u pravu? Koliko puta ste bili prisutni dok neko vatreno pravda sportistu tima za koji navija, iako se nedolično ponašao na terenu ili van njega? Koliko puta ste čuli da pripadnik vašeg naroda podrugljivo priča o pripadnicima drugog

Kada je Hristos stvarao konflikt

naroda, indirektno laskajući sebi da je nešto bolji i vredniji?

Neki se možda sećaju utakmice sa svetskog prvenstva iz 1986. godine između Argentine i Engleske na kojoj je Maradona rukom postigao gol. Nakon toga, mnogi su komentarišali: „Kakav majstor!” A ja se pitam: „Kakav majstor?!” Po svom fudbalskom umeću on je stvarno bio majstor, ali je u ovom slučaju postupio kao običan prevarant. Kako je kasnije sam Maradona pričao, primetio je da sudija neće poništiti gol, ali i to da niko od njegovih saigrača, u neverici, ne trči k njemu da proslave gol. „Čekao sam da me moji saigrači zagrle”, izjavio je, „ali niko nije došao. Govorio sam im, dođite i zagrlite me ili ga sudija neće priznati.” Taj gol je Argentince odveo u narednu rundu takmičenja, da bi na kraju postali i prvaci sveta.

Da li je nekome ovakav događaj smetao da se raduje pobedi? Da li je neko kasnije odbio da poljubi pehar koji su osvojili? Kome je smetalo da prihvati čast i uspeh koje je sa sobom nosila titula svetskog prvaka? Možda je i bilo takvih, ali oni su uvek u velikoj manjini. To je slika grešnog sveta – važni su samo *rezultati*, a *način* na koji se oni postižu je nebitan. Malo njih se upita šta je sa onima koje su tako postignuti rezultati unesrećili.

Kada je Hristos stvarao konflikt

Svetska prvenstva u fudbalu su događaji koje prati cela planeta. Baš lepa poruka svetu, ljudima „sportskog” duha, generacijama mlađih koje su stasavale uz ovakve utakmice – skloni sve sa svog puta ne birajući sredstva, da bi došao do sopstvenog uspeha i sopstvenog zadovoljstva. A život nam obično ispostavi račun. Često taj način razmišljanja i delovanja donese teške posledice i „pobednicima”. Istorija ratovanja daje dobre primere za to. Neke od najvećih vojskovođa svih vremena, kao što su Aleksandar Veliki, Hanibal, Cezar ili Napoleon, su bedno završili svoje živote. Umreti u tuđoj zemlji u vojnem pohodu, oduzeti sebi život da ne bi pali u ruke neprijatelju, biti ubijen od svojih sunarodnika i poznanika ili umreti u doživotnom izgnanstvu, nije nešto što bi iko sebi poželeo – pa ni oni koji se dive takvim ljudima i takvom načinu života.

Kada je počeo da koristi narkotike, Maradona je ponovo do zadovoljstva ili utehe krenuo prećicom, ne birajući sredstva da postigne cilj. Modeli ponašanja koje usvojimo obično se preslikavaju na sve aspekte života, često neselektivno, bez našeg uticaja. Sigurno bi i za Maradonu bilo bolje da je bilo ljudi u njegovom okruženju koji bi javno, na odgovarajući način, pokazali neslaganje sa postupkom koji ne da nije za hvalu,

Kada je Hristos stvarao konflikt

čast i tapšanje po ramenu, nego je za osudu. Možda bi tog trenutka bio stvoren konflikt, ali bi, u najmanju ruku, ostala dobra pobuda, a moguće i trajna dobit, kao i u primeru Hristovog ponašanja.

Apostol Petar je napisao: „*A beše i lažnih proroka u narodu, kao što će i među vama biti lažnih učitelja, koji će uneti jeresi pogibli, i odričaće se Gospodara koji ih iskupi i dovodiće sebi naglu pogibao. I mnogi će poći za njihovim nečistotama kojima će se huliti na put istine. I u lakomstvu loviće vas izmišljenim rečima. Njihov sud odavno ne docni, i pogibao njihova ne drema.*” (2. Petrova 2:1-3).

Ne treba posebno dokazivati da je u religiji bilo mnogo prevara. Takođe je jasno i da su mnogi prevareni. Ali da je *osnova za prevaru* lakomstvo, to je stvarno značajna izjava. Kada god je lični interes uključen u procenjivanje šta je istina, a šta ne, rezultati su neizvesni. Rasuđivanje sebičnog čoveka ima tendenciju da se izobliči pod uticajem njegovih želja i interesa. Koliko se samo na ovom svetu pojavi različitih filozofskih i religijskih pravaca, koliko samo različitih stavova o istoj stvari! Daleko od toga da je sve to nastalo zbog neukosti ili nedovoljne moći rasuđivanja. Interes je glavni točak koji pokreće ovaj svet, nažalost, kako stvari stoje – u propast.

Stvorenici da činimo dobro

Biblijski stav o ovom pitanju je veoma jasan. Posledica greha, tj. sebičnosti, nije samo uništenje planete, životnog okruženja i dobrih odnosa. Greh *ubija čoveka*. „*Jer je plata za greh smrt, a dar Božji je život večni u Hristu Isusu Gospodu našem.*” (Rimljanima 6:23), kaže apostol Pavle.

Nismo stvorenici da bismo bili sebični, nego da bismo činili dobro. „*Jer smo Njegov posao, sazdani u Hristu Isusu za dela dobra, koja Bog unapred pripravi da u njima hodimo.*” (Efescima 2:10). Sazdani smo za dobra dela, to je bila Božija namera od samog početka. Da bi automobil dobro funkcionisao potrebno mu je, između ostalog, gorivo da se kreće i ulje koje će omogućiti da se proces rada motora odvija kako treba. Nama su, pak, potrebni hrana i voda. Ako pokušamo da umesto hrane i vode uzimamo benzin i ulje za motor, nećemo dugo živeti. Isto tako, automobil će se brzo pokvariti ako umesto goriva i ulja koristi vodu i ono čime se mi hranimo. Svako koristi svoj obrazac funkcionisanja, u skladu sa svojom namenom, a mi smo stvorenici da činimo dobro. Sebičnost je kvar u našem duhovnom biću, a posledica je smrt.

Iz same činjenice da je čovek stvoren da bude društveno biće, a ne usamljena ljudska

Kada je Hristos stvarao konflikt

jedinka, proizilazi da nismo stvorenii da budemo sebični, nego da vodimo računa i o drugima. Sebičnost je klica razdora samog društva. Ona je faktor destabilizacije, jer je pokretač sukoba i nezadovoljstva.

Da bi društvo funkcionalisalo kao stabilan sistem, u kome pojedinci imaju slobodu ličnog izražavanja, potrebno je stvoriti mehanizam međuljudskih odnosa koji neće da sruši društvenu zajednicu, već da je unapređuje. Taj mehanizam je jasno izražen u samo jednoj prilično jednostavnoj Hristovoj rečenici: „*Sve dakle što hoćete da čine vama ljudi, činite i v njima.*” (Matej 7:12).

Ako, dakle, hoćemo da živimo, tj. da izbegnemo najtežu posledicu greha – smrt – potrebno je da se oslobođimo sebičnosti koja je duboko ukorenjena u nama, pa će se na nama ispuniti reči: „*Pobeda proždre smrt*” (1. Korinćanima 15:54).

Terapija za opaku bolest

Sami ne možemo nadvladati problem greha. Ne možemo, čak, ni doći Hristu ako nas Otac ne dovede. Bez delovanja Božijeg Duha mi smo mrtvi. „*A ako li živi u vama Duh Onog koji je vaskrsao Isusa iz mrtvih, Onaj koji je podigao Hrista iz mrtvih oživeće i*

Kada je Hristos stvarao konflikt

vaša smrtna telesa Duhom svojim koji živi u vama.” (Rimljanima 8:11).

Ne bi, međutim, trebalo da nas obeshrabri ako ne krene sve glatko. Setimo se kako se Hristos postavio prema svojim slušaocima kada je pričao o hlebu života. Možda će i sa nama koristiti iste metode, koje možda u početku nisu prijatne, ali mogu doneti dobre rezultate. Ovakvo postupanje nije novina koju je Hristos uveo svojim životom na Zemlji. Bog se tim načinom koristio i ranije. Evo nekih primera.

„Hodite da se vratimo ka Gospodu; jer On razdre, i isceliće nas, rani, i zaviće nas.” (Osija 6:1).

*„Gospod ne odbacuje za svagda. Jer ako i ucveli, opet će se i smilovati radi mnoštva milosti svoje. Jer **ne muči iz srca svog** ni cveli sinove čovečje.”* (Plač 3:31-33).

*„Opominji se svega puta kojim te je vodio Gospod Bog tvoj četrdeset godina po pustinji, da bi te namučio i iskušao, **da se zna šta ti je u srcu**, hoćeš li držati zapovesti Njegove ili nećeš. I mučio te je, gladu te morio; ali te je opet hranio manom za koju ti nisi znao ni oci tvoji, **da bi ti pokazao da čovek ne živi o samom hlebu nego o svemu što izlazi iz usta Gospodnjih**. Odeleno tvoje ne ovetša na tebi niti nogu tvoja oteče za ovih četrdeset godina;*

Kada je Hristos stvarao konflikt

zato poznaj u srcu svom da te Gospod Bog tvoj gaji kao što čovek gaji svoje dete.” (5. Mojsijeva 8:2-5).

Bog nas ne muči zato što uživa u tome, niti zato da bi pokazao ko je glavni. Sve što radi, radi za naše dobro, jer nas gaji kao što čovek gaji svoje dete. Nama je to potrebno da bismo videli šta nam je u srcu, jer veoma često ne znamo šta sve čuči u nama. Nama je to potrebno da bismo shvatili da u ovoj borbi zavisimo od njega i da osim materijalnih imamo i duhovne potrebe. A ako nas Bog rani da bismo se prenuli, on će na kraju i da zaceli.

„Sledbenici” koji menjaju merila

Šta su merila uspešnosti u propovedanju Hristovog jevandjelja? Koliko se u današnje vreme koriste njegove metode i metode njegovih prvih učenika?

U religijskom svetu, često je pojava pridobijanja ljudi raznim igrarama sa ciljem da se dominira nad njima. Nekada se koriste prefinjene metode obmane, a nekada grube i nasilne. Onima koji se na taj način zadobijaju se zatim govori da je njihovo spasenje sigurna stvar, ako ostanu na „pravom putu” – putu

Kada je Hristos stvarao konflikt

koji im propisuje ta ista zajednica, organizacija ili grupa ljudi.

Ko je te ljude doveo Hristu? U stvari, možda bi pitanje trebalo da glasi: Gde su oni zapravo dovedeni? Takve Otac nije doveo, nego ljudi. Nakon Hristove „tvrde besede”, mnogi dotadašnji sledbenici su ga napustili, ne zato što mu je cilj bio da ih otera od sebe, nego zato što je želeo da budu spaseni. Nije želeo da im daje lažnu sliku, jer je znao koliko mnogo to može da ih košta. Govorio im je istinu, a istina nije uvek priyatna i nekada je nije lako prihvatići. Osnovna razlika je u tome što je Hristu stalo da ljudi budu živi za večnost, a ljudima je uglavnom stalo da napune svoje crkve.

A šta to ljudi dobijaju kada im se napune crkve? Mnogo toga, svakako. Više ljudi znači više novca u crkvenoj kasi. Više ljudi znači veći uticaj u društvu, kao i veću političku moć. Za pojedince koji vode crkve to znači veći autoritet među ljudima, veće poštovanje i poslušnost drugih, a najverovatnije će im to omogućiti i bolji životni standard. I sve to u Božije ime.

Omasovljavanje verništva se obično prikazuje kao uspeh u propovedanju. Međutim, ako je masovnost prvi prioritet, a zanemaruje se to u kojoj meri vernici žive po onome u šta

Kada je Hristos stvarao konflikt

se veruje, dobijaju se loše posledice. Takvo omasovljavanje tokom vremena uguši crkvu ili versku zajednicu. Raste broj loših vernika (koji se ne pridržavaju svojih verovanja), sve dok oni ne postanu većina. Karijeristi se lakše probijaju u vodeće strukture crkve. A kada crkvu vode karijeristi i kada je većina onih koji više mare za svoje prohteve, nego za pošten, pravedan i Bogu ugodan život, neminovno dolazi do promene onoga u šta se veruje. Kriterijumi se snižavaju, a vrednosti menjaju pod uticajem ličnih želja i potrebe za opravdanjem pred svojom savešću.

A videli smo da se Hristos drugačije ponašao. Bilo mu je važnije stanje ljudi, nego njihov broj. Uostalom, on je bio svestan da će njegovi sledbenici biti u manjini, pa im je jednom prilikom rekao: „*Ne boj se malo stado! Jer bi volja vašeg Oca da vam da carstvo.*” (Luka 12:32). Zanimljivo je da uz tu frazu *malo stado* idu i reči: „*Ne boj se*”, čime je verovatno htio da kaže da to što su u manjini ne znači da nisu u pravu.

Sve ovo, pak, ne bi trebalo da nas čudi. Već smo videli da su ljudi jednog dana došli Hristu zato što su videli njegova čuda, a zatim su, nakon što ih je tog dana nahranio hlebom, sutradan došli ne zato što su videli čuda, nego zato što su jeli hleb i nasitili se. Grešan čovek

Kada je Hristos stvarao konflikt

je ostao grešan čovek i nakon 2.000 godina. Sami od sebe ljudi ne mogu postati sveti. Ne čudi što ljudi danas reaguju slično kao i u Hristovo vreme, ali to ne znači da o tome ne treba govoriti. Baš kao što je ljudima u Hristovo vreme bilo potrebno reći šta sa njima nije u redu, isto je potrebno i nama danas.

Reči *farisej* i *zakonik* u naše vreme skoro da su sinonimi za Božije protivnike i verske licemere. Nisu li to bile vođe Božijeg naroda tog vremena? Ako smo već konstatovali da se ljudski rod u suštini ne menja kada je u pitanju odnos prema grehu, zašto bi se ovo promenilo? Ne postoji li velika sličnost sa tim ljudima i u vremenu u kojem mi živimo?

Retko se danas vernicima prigovara bilo šta, samo ako poštiju formu ispovedanja te verske zajednice i ako ne prave skandale. A gotovo da se niko i ne pita šta je sa suštinom. Da li ljude vodi Bog ili ih vodi greh – to je pitanje od kog zavisi njihov večni život. Oni nisu brojevi koji uvećavaju crkveni saldo, to su živi ljudi – za koje je Hristos platio svojim životom!

Često se u religiji od ljudi očekuje da bespovorno slušaju *ljude*, čak i kada im savest i razum govore drugačije. Da li ste nekada čuli reči nalik ovima: „Nemaš ti šta da misliš, pa ljudi su se školovali tolike godine, zar ti bolje

Kada je Hristos stvarao konflikt

znaš od njih?” Ili nešto poput ovoga: „Pusti to što piše u Bibliji, to može svakako da se tumači.” Ne mora sve da se kažu tako direktno, ali je ipak poruka njihovih reči ista – mi smo tu da kažemo šta je ispravno, a tvoje je da slušaš.

Ovakve izjave neodoljivo podsećaju na neke biblijske stihove, ali to nisu Hristove reči. „*A sluge odgovoriše: Nikad čovek nije tako govorio kao ovaj čovek. Tada im odgovoriše fariseji: Zar se i vi prevariste? Verova li ga ko od knezova ili od fariseja? Nego narod ovaj, koji ne zna zakon, proklet je.*” (Jovan 7:46-49). Značenje njihovih reči je da Isusa nisu prihvatili stručnjaci za Pismo, dakle, to što govori nije istina. Naravno, stručnjaci *iz naših redova*.

Ovo je propovedanje zatvorenom Biblijom, gde se slušaocima kaže da im se priča iz nje, ali im se sugeriše da ne proveravaju, jer tako neuki ne mogu ništa da razumeju. Taj isti neuki narod je dobar ako sluša ili prilaže novac u crkvenu haznu, ali je proklet ako počne da misli svojom glavom i samostalno donosi odluke.

Hristos se, pak, svojim neistomišljenicima obraćao sledećim rečima: „**Pregledajte pisma, jer vi mislite da imate u njima život večni; i ona svedoče za mene.**” (Jovan 5:39).

Kada je Hristos stvarao konflikt

Koliko je Hristovo ponašanje drugačije! On nije pokušao da odvrati ljude od proveravanja njegovih reči, nego ga ih čak podstiče da to čine. A to je tako prirodno. Zašto bismo se uopšte protivili proveravanju? Zamislite da vam u prodavnici napune kese raznim proizvodima, a onda vam kažu da ne proveravate šta je unutra, već da platite i verujete im da je tu sve što vam je potrebno i što je dobro za vas. Ako bi se, ipak, desilo da kojim slučajem proverite sadržaj njihove ponude, oni bi se s pravom naljutili, jer su oni to uradili za vaše dobro, da bi vama olakšali izbor i uštedeli vreme. Uostalom, oni se ceo život bave tim poslom.

Onaj ko zna da govori istinu nema potrebu da se protivi kada neko želi da proveri njegove izjave, jer zna da će njegove reči samo dobiti na verodostojnosti. Međutim, onaj koji zna da ne govori istinu ili ni sam nije siguran u ono što priča, još kako strepi od provere.

Naravno, nije želja da se pokaže da sve što kažu obrazovani ljudi nije istina. Naprotiv, od njih se može mnogo naučiti. Problem je u tome što postoji toliko religijskih pravaca, toliko različitih načina tumačenja i toliko sukobljenih ideja i među samim Hristovim sledbenicima, da ne može sve biti istina. Onome ko iznosi prevaru ne piše to na čelu. Zapravo,

Kada je Hristos stvarao konflikt

verovatno je da većina nije ni svesna svojih zabluda. Ali, zašto bismo se povodili za njima? Dakle, dobro je da se sve i svako proveri, a najbolje je krenuti od samoga sebe, da se prvo provere vlastiti stavovi i ubedjenja. Obično sebe ne svrstavamo u grupu onih koji nemaju ispravna mišljenja – smatramo da su to uvek neki drugi. A ako su osnovni temelji našeg razmišljanja i zaključivanja loši, kako možemo da očekujemo da ćemo prepoznati laž koju nam neko drugi iznosi?

Kao što je već rečeno, čim su u igri dobit i interes, stavovi se lako izokrenu. Interes može da bude nešto na šta i ne obraćamo pažnju, kao što je želja da budemo prihvaćeni od određenog kruga ljudi u kojem se krećemo, subjektivan osećaj da nam nešto više prija ili neprijatno saznanje da, ako želimo da napredujemo, moramo da ulažemo napor i vreme.

Isus je pokušavao da podstakne ljude da samostalno misle. Time nije želeo da postigne da čovek bude ili deluje kao izolovano religiozno biće, nezavisno od zajednice drugih vernika. Crkva ima svoj smisao, njen postojanje je Božije delo i Božija volja, a mi smo društvena bića koja treba da nauče da žive u skladu sa drugim ljudima. Međutim, od suštinske je važnosti da čovek nauči da samostalno misli, da traži odgovore od Boga

Kada je Hristos stvarao konflikt

i tako razvija svoj odnos sa njim. To je direktni poziv Svetom Duhu, bez čijeg uticaja nema spasenja, da deluje u našem životu.

U Otkrivenju koje je dao Jovanu, Isus kaže: „*Evo stojim na vratima i kucam: ako ko čuje glas moj i otvori vrata, uči će u njemu i večeraću s njime, i on sa mnom.*” (Otkrivenje 3:20). Prava slika Božijeg delovanja u životu čoveka! Bog nije nasilnik da bi provalio vrata i upao u nečiji život pod izgovorom da mu čini dobro. Hristos стоји ispred vrata i kuca. On čeka da vidi da li će neko uopšte da ga čuje, a onda čeka da ga, onaj koji ga je čuo, svojevoljno pusti u svoj život. Ako ga neko ne želi u svom životu, on se neće nametati. Kada počnemo da ga tražimo, šalje nam Utešitelja, Duha Svetog (Jovan 14:16, 17; 16:7), da nas uči i pomaže nam (Jovan 14:26).

Lični odnos sa Bogom uveliko prevazilazi objašnjenja drugih ljudi o Bogu, čak i kada oni govore samu istinu. Pošto se Bog javio Jovu i direktno odgovorio na njegove dileme, Jov više nije imao sumnje, jer, kako kaže: „*Ušima slušah o tebi, a sada te oko moje vidi.*” (Jov 42:5). Nije isto poznavati nekoga lično, kroz svoj odnos sa njim, i slušati o njemu od nekoga ko ga lično poznaće. Zato je Hristos i rekao: „*Ovo je život večni, da poznaju tebe jedinog istinitog Boga, i koga si poslao Isusa*

Kada je Hristos stvarao konflikt

Hrista.” (Jovan 17:3). Poznavanjem Boga se, dakle, dolazi do večnog života. Da je to najvažnija stvar u životu jednog vernika govori i apostol Pavle: „**Jer sve držim za štetu prema prevažnom poznanju Hrista Isusa Gospoda svog, kog radi sve ostavih, i držim sve da su trice, samo da Hrista dobijem**” (Filibljanima 3:8).

Iako sve ovo može izgledati prilično komplikovano, u suštini je jednostavno. Razvijanje odnosa utiče na međusobno poznavanje osoba koje su u to uključene. Odnos podrazumeva da osobe zajedno provode neko vreme. Tako je i u odnosu Boga i čoveka. Kada se taj odnos razvija Bog je, svojim Duhom, više prisutan u životu čoveka. A jedino uticaj tog Duha može da nas promeni tako da postaneмо sposobni da živimo za šta smo stvoreni. I opet, kao i u ljudskim odnosima, kada čovek oseti da je nepoželjan u nečijem životu, da nekoga zamara, da mu je nezanimljiv i dosadan, povući će se da ne bi bio nametljiv. Isto postupa i Bog poštujući naše želje, pa kada se on povlači, povlači se i njegov Duh, a čovek ostaje nepromenjen. Zbog toga je poznavanje Boga i Hrista život večni.

Kao i Hristu, trebalo bi da je i nama važnije da ljudi žive po ispravnim merilima, nego da samo priznaju da su njegovi sledbenici, a da

Kada je Hristos stvarao konflikt

se životom ne razlikuju od običnog grešnika. Nažalost, danas je jako malo onih koji razmišljaju i rade kao Hristos. Više nam prija da nas slušaju, nego da nas proveravaju, više volimo svoje sledbenike i poslušnike, nego istinoljubive i slobodne ljude.

Prednost kvaliteta u odnosu na kvantitet

Jevreji koji su išli za Hristom nisu bili svesni svojih nedostataka. Nisu znali da su slabi, kolebljivi, da ne znaju tačno u šta veruju, a nisu poznavali ni svoje prevarno srce. Hristos je svojim nastupom pokušao da razotkrije ono što je bilo duboko skriveno u njima.

Zamislite sada da je Hristos za sobom ostavio većinu tako slabih, kolebljivih, neutvrđenih sledbenika. Zar bi se poruka o spasenju proširila po svetu onakvom brzinom i silinom? Oni bi sve ukočili. Njihov motiv je bio što su jeli hleba i nasitili se. Oni bi brzo načinili kompromis sa ostalim Jevrejima. A apostoli? Oni bi verovatno bili mala grupa fanatici koja narušava jedinstvo crkve.

Za poduhvat širenja jevangelja Bogu su bili potrebni ljudi koji bi i svoj život položili za ideale u koje su verovali. Skoro svi apostoli su to i dokazali, umirući mučeničkom smrću, do kraja ostajući verni svojoj veri u Boga. Da

Kada je Hristos stvarao konflikt

su veći prioriteti bili njihovi interesi i zadovoljstvo, nikada se jevandelje ne bi proširilo.

Ostala je mala, ali odabrana, verna, požrtvovana i agilna grupa, koja je dala sve od sebe i učinila mnogo. Ispada da je Hristos morao da rastera one koji su krenuli za njim iz pogrešnih pobuda, ne samo da bi im stavio do znanja da sa njima nije sve u redu, nego i zato da bi posao širenja vesti o spasenju mogao da se uradi kako valja.

Kako slikamo Hrista?

Kakvu sliku o Hristu imamo? Na čemu se ona zasniva? I ono što je svakako najvažnije, da li je ona ispravna ili pogrešna? Slika o Hristu se tokom istorije stvarala na osnovu knjiga, umetničkih dela i usmenog prenošenja. U novije vreme se sve više informacija, pa i o religiji i Hristu, prenosi putem filmske industrije – igranim, dokumentarnim i crtanim filmovima.

Prilično me je zapanjio način na koji se prikazuje Hristos u nekim filmovima. Određene nedoslednosti po pitanju verodostojnosti i hronologije događaja vezanih za Hristov život možda su se i mogle očekivati od nekog, pre svega, umetničkog dela. Međutim, veoma se čudnovato predstavljaju Hristova

Kada je Hristos stvarao konflikt

ličnost i njegovo ponašanje. Njegovi pokreti, izrazi lica, reakcije u određenim situacijama ili brzina reagovanja je obično ono što me najviše iznenađuje.

Jedna scena je na mene ostavila poseban utisak. I posle više godina, kada o tome razmišljam, jasna slika se stvori u mom umu, kao da sam to video samo pre nekoliko sati. Iako sam zaboravio o kojem filmu je reč, niti o kojem događaju se radilo, šok zbog takvog predstavljanja Hristovog lika mi se duboko urezao u pamćenje. Znam samo da je u toj sceni Hristos učinio neko čudo, čini mi se izlečenja. Međutim, njegova reakcija je izgledala kao da se sprema na neku bitku. Razrogačio je oči, postavio se u neku vrstu garda koji je najviše podsećao na stav čarobnjaka iz filmova mitske fantastike koji je spreman da baci čini na svog protivnika, a ujedno i spreman da izbegne magične strele svoga suparnika. Reagovao je munjevito kao Brus Li. Pošto takva čuda ne viđamo u svakodnevnom životu, primenjena je slika čuda iz izmišljenog sveta. Naravno, ovo je bila slika koju su, takođe, ljudi *izmisli*li da bi izazvala uzbuđenje kod gledalaca, da bi izgledala što spektakularnije, da bi se proizvod što bolje prodavao. Može li se očekivati da predstava stvorena na osnovu izmišljene predstave u

Kada je Hristos stvarao konflikt

izmišljenom svetu u svrhu spektakularnosti zbog većeg profita bude realna?

Zanimljivo je da različiti ljudi imaju različite predstave o istim stvarima. Posebno je zanimljivo kada stvaramo različite slike na osnovu istih informacija. Sliku o tome kakav je neko najbolje stvaramo ličnim doživljajem. Međutim, Isus je živeo pre oko dve hiljade godina. Prinuđeni smo, dakle, da sliku o njemu stvaramo posredno, a to uvek može da stvori problem. U tom pogledu, apostolima je bilo mnogo lakše nego nama. Na početku svoje prve poslanice apostol Jovan je, kao živi svedok i akter događaja iz Hristovog života, naglasio odakle njemu sva ta saznanja o kojima piše: „*Šta beše ispočetka, šta čusmo, šta videsmo očima svojim, šta razmotrismo i ruke naše opipaše ... videsmo, i svedočimo, i javljamo vam ... Šta videsmo i čusmo to javljamo vama...*” (1. Jovanova 1:1-3).

Doživljaj je individualna stvar i trebalo bi ga poštovati, ali ne može sve da bude istina. I ova knjiga koju sada čitate je jedan vid lične impresije. Prilikom čitanja ovog teksta svako će stvoriti svoju ličnu predstavu o onome što je tu rečeno. Međutim, pitanje koje se nameće je: Koja slika o Hristu je ispravna?

Živeti širom otvorenih očiju

Bilo bi krajnje neumesno kada bih rekao da su moji stavovi ispravni. Ja to svakako mislim, ali ne mogu da tvrdim. Svako svoje stavove smatra ispravnim. Uopšte mi nije namera da sugerišem bilo šta, pa čak ni da kažem na kojim izvorima da bazirate svoja mišljenja, jer bi to bila tema za sebe. Kada je Hristos govorio o sebi kao o hlebu života, htio je ukaže na to da ljudi često nisu svesni svojih pravih pobuda i šta je sve duboko sakriveno u njima. Zbog te činjenice, čovek bi trebalo da bude pažljiv u stvaranju svojih stavova o Hristu i da dozvoli mogućnost da oni budu korigovani kada se pokaže da nisu ispravni.

David je u jednom svom psalmu rekao: „*Ko će znati sve svoje pogreške? Očisti me i od tajnih; I od voljnih sačuvaj slugu svog, da ne ovladaju mnome. Tada ću biti savršen i čist od velikog prestupa.*” (Psalam 19:12, 13). Nisu problem samo mane i gresi koje uočavamo. Da bismo bili „čisti od velikog prestupa” potrebno je da se očistimo i od onih kojih nismo ni svesni. Ako ne dozvolimo mogućnost promene već utvrđenih stavova, ne ostavljamo mesta za Božije delovanje. I ne samo to. Na taj način postavljamo sebe

Kada je Hristos stvarao konflikt

u poziciju nepogrešivosti, što je određena vrsta oholosti.

Pred kraj propovedi na gori Hristos je svojim slušaocima rekao: „*Neće svaki koji mi govori: Gospode! Gospode! uči u carstvo nebesko; no koji čini po volji Oca mog koji je na nebesima. Mnogi će reći meni u onaj dan: Gospode! Gospode! Nismo li u ime Tvoje prorokovali, i Tvojim imenom đavole izgonili, i Tvojim imenom čudesna mnoga tvorili? I tada ču im ja kazati: Nikad vas nisam znao; idite od mene koji činite bezakonje.*” (Matej 7:21-23). Njihov problem nije bio samo to što su imali pogrešnu sliku o Hristu i pogrešan utisak da su oni njegovi sledbenici, iako on kaže da ih *nikada* nije znao. Mnogo veći problem je to što su oni na kraju izgubljeni. Loša slika o nečemu uslovljava da se loše ponašamo prema tome, jer naši svesni postupci su produkt naših stavova. Dozvoliti mogućnost da nismo u pravu i samopreispitivanje su, prema tome, naš suštinski interes u borbi protiv greha.

Međutim, to zahteva ulaganje napora i vremena, za šta većina ljudi nije spremna. Lakše je kada sve drugi urade umesto nas. Ali, niko ne može da veruje umesto mene. Verovanje je individualna stvar. Čovek može da bude u okruženju ljudi koji veruju na ispravan način, koji se ispravno ponašaju,

Kada je Hristos stvarao konflikt

koji će od Boga dobiti spasenje, a da sam sve to promaši. Najbolji primer za to je jedan od Hristovih apostola, onaj koji ga je na kraju izdao – Juda Iskariotski. Čak ni život pored Hrista i njegovih najbližih učenika nije Judi mogao da nadomesti odsustvo lične vere.

Lepo je ceniti nečiji trud, koji nam svakako može biti od pomoći, ali ako sve na tome ostane, to je *njegov* trud, *njegova* dobra volja, *njegova* vera i *njegov* odnos sa Bogom. Apostol Pavle, posle Hrista najdominantnija figura Novog zaveta, je sve snage svog života uložio da bi drugima pomogao da nađu Boga, prihvate ispravnu veru i tako dođu do spasenja koje Bog nudi. Ipak, nije očekivao od ljudi da se zadovolje njegovim odnosom sa Bogom i njegovom verom, nego da razviju svoj odnos i imaju svoju veru. „**Sami sebe okušajte jeste li u veri, sami sebe ogledajte. Ili ne poznajete sebe da je Isus Hristos u vama? Već ako da u čemu niste valjani.**” (2. Korinćanima 13:5). „**Jer ako ko misli da je šta, a nije ništa, umom vara sebe. A svaki da ispita svoje delo, i tada će sam u sebi imati slavu, a ne u drugom.**” (Galatima 6:3, 4). Ako će pred Bogom svako da odgovara za svoj život, onda je jasno da je naša odgovornost da ispitamo svoj put i svoj odnos prema Bogu.

Kada je Hristos stvarao konflikt

Da bismo shvatili kakav bi naš odnos prema Bogu trebalo da bude, neophodno je znati kakav je Bog i šta očekuje od nas. Drugim rečima, potrebno nam je da upoznamo Boga, da sami proverimo koliko su tačne tvrdnje o njemu. Evo šta kaže David, čovek koji je po Božijem srcu (Dela apostolska 13:22): „*Ispitajte i vidite kako je dobar Gospod; blago čoveku koji se uzda u Nj.*” (Psalam 34:8). Drugi deo ovoga stiha je tako logičan, ako se primeni prvi. Preispitivanjem kakav je Bog prema nama i mi prema njemu, razvijamo odnos sa njim. Na taj način on postaje deo našeg života. A što Bog više učestvuje u našem životu to su veće šanse da steknemo uverenje o njegovoj dobroti prema nama. Kada neko proveri i uveri se da je Bog dobar, onda nije teško da se uzda u njega.

„*Pokaži mi, Gospode, put svoj, i ići ću u istini Tvojoj; učini neka se mili srcu mom bojati se imena Tvog.*” (Psalam 86:11). „Zovem te Gospode da mi pokažeš šta je istina i kako da živim”, praktično su reči cara Davida, „a takođe te zovem da učiniš promenu u mom srcu, jer sam to ne mogu. Tako me promeni da živim po tvojoj volji sa zadovoljstvom.”

Nije Božiji cilj da čovek ima samo ispravno mišljenje o njemu ili da samo bude poslušan njegovim uredbama, ako ipak ostane onaj isti

Kada je Hristos stvarao konflikt

pokvareni, grešni čovek. Grešniku je potrebna unutrašnja promena, obnova njegovog bića. Prava poslušnost i dobra dela dolaze od dobre volje i ljubavi prema Bogu i bližnjem, a ne zato što se mora. Ona predstavljaju zadowoljstvo, a ne prisilu ili opterećenje. Kao što i prava odgovornost prema sebi i drugima ne dolazi zbog straha od kazne, nego zbog shvatanja da odgovorni postupci donose dobro.

Svrhoviti konflikt

Ne bi bilo dobro ako bi na kraju ostao utisak da je Hristos kofliktna ličnost ili da je to Božiji omiljeni način ophođenja prema ljudima. Izazivanje konfliktka je nužda, i to samo u određenim situacijama. To je krajnja mera, kada drugim načinima ne može ništa pozitivno da se postigne.

Neprijatna stvar je opominjati druge, „solidi im pamet”, kako se to često doživljava. Ali ako idemo Hristovim tragom i ako nam je stalo do dobrobiti drugih, to je naša neprijatna odgovornost. Ipak, ona mora imati svoju pravu meru da bi bila svrsishodna. Veoma je značajno izabrati pravo vreme, mesto i situaciju, a još je značajnije voditi računa kome se šta može reći. Nismo sa svima podjednako bliski, ne doživljava nas svako na isti način. Ne prihvata svako kritiku na isti način, nije

Kada je Hristos stvarao konflikt

svačija bolna tačka na istom životnom polju. Pokušajte prvo da procenite. Možete napraviti štetu koja se kasnije ne može popraviti. Niste sami na ovom svetu, ima i drugih ljudi koji će možda uspeti tamo gde vi niste mogli ili umeli, a postoji i Bog. Ako već procenite da treba reagovati, svakako se upitajte: „Kako bih voleo da se prema meni postupa kada bih bio u tom istom neznanju i u tim istim zabludama?” Onda sa istim poštovanjem, pažnjom i strpljenjem pristupite drugom, čak i ako to nije zaslužio.

Nadete li se, pak, sami u situaciji koja nije prijatna za vas, ne gundajte i ne proglašavajte odmah sve što vam se ne sviđa Sotoninim delom. Setite se stihova Jevrejima poslanice: „*I zaboraviste utehu koju vam govori, kao sinovima: Sine moj! Ne puštaj u nemar karanja Gospodnja, niti gubi volje kad te On pokara; jer koga ljubi Gospod onog i kara; a bije svakog sina kog prima. Ako trpite karanje, kao sinovima pokazuje vam se Bog: jer koji je sin kog otac ne kara? Ako li ste bez karanja, u kome svi deo dobiše, dakle ste kopilad, a ne sinovi. Ako su nam dakle telesni očevi naši karači, i bojimo ih se, kako da ne slušamo Oca duhova, da živimo? Jer oni za malo dana, kako im ugodno beše, karahu nas; a Ovaj na korist, da dobijemo deo od Njegove svetinje. Jer svako karanje kad biva ne čini se da je radost,*

Kada je Hristos stvarao konflikt

nego žalost; ali posle daće miran rod pravde onima koji su naučeni njime.” (Jevrejima 12:5-11).

Nekada Bog dopusti ili izazove konflikt u našem životu da bismo preispitali svoje stavove i ponašanje, da bismo njega potražili, a da bi nam on kao svojoj deci pomogao i učinio dobro. Kao i David, i mi se tada možemo Bogu obratiti molbom: „*Okušaj me, Bože, i poznaj srce moje, ispitaj me, i poznaj pomisli moje. I vidi jesam li na zlom putu, i vodi me na put večni.*” (Psalam 139:23, 24).